

PEDAGÓGIAI PROGRAM

DEÁK FERENC
ÁLTALÁNOS ISKOLA
SAJÓBÁBONY
2023.

Sajóbábony, Iskola tér 1.

TARTALOM

1. Az iskola nevelési programja	10
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	15
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai.....	26
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	28
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	41
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	41
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	44
1.10. Az iskolaválasztás, valamint a tanuló átvételének szabályai	52
1.11. A felvételi eljárás különös szabályai	52
2. Az intézmény helyi tanterve	54
2.1. A választott kerettanterv megnevezése	55
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám	56
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	58
2.4. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	59
2.5. Mindennapos testnevelés	62
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	63
2.7. Projektoktatás.....	64
2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	64
2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	70
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	75
2.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	76
2.12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	78
2.13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	83

HELYZETKÉP

„Az embereket pusztá eszközöknek soha ne tekintsd, bármilyen alatt álljanak is. Tiszteld mindenkiben az emberi méltóságot.”

/Deák Ferenc/

Deák Ferenc vitathatatlanul kora legnagyobb tekintélyű közéleti szereplői közé tartozott, amit nagyjából még 1848 előtti eredményeinek köszönhetően erősített tovább az 1860-as években. A szó 19. századi értelmében liberális, szabadelvű politikus a realitások talaján állva próbálta a nemzet, az ország sorsát irányítani, ha a sors akaratából e szerepet fel kellett vállalnia.

A politikai viták heves, indulatos csatái helyett lételeme az elmélkedés, a gondolatcsere volt, megfontolt, higgadt emberként jellemezték kortársai. Deák Ferencet egyik legnagyobb tisztelője Kossuth Lajos a „**haza bölcsének**” nevezte. Élete hazánk történelmének szerves részét képezi, hiszen a reformkornak is és a dualizmusnak is meghatározó államférfiát tisztelhetjük benne. Neki volt köszönhető a kiegyezés létrejötte és ezáltal hazánk történelmének egyik békés és sikeres korszaka is.

Sajóabony, magyar város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A település, Miskolctól északra 10 km-re helyezkedik el. Sajóabonyban az 1600-as években kezdődött az iskolai oktatás, erről írásos dokumentum van. Kezdetben, mivel az államnak nem volt pénze az iskolák fenntartására, az iskolák 90%-a ténylegesen egyházi tulajdonban voltak. Városunkban (akkoriban: község), a református és a római katolikus egyház vezette az egy-egy tanterem, más néven: az egy-egy tanerős iskolát. Az Eötvös József által bevezetett általános tankötelezettség és annak valamennyi pedagógiai programja, tanárnak és tanulóknak egyaránt irányadó és vitathatatlan rendszert alkotott.

Az „Oskola-Classist-t” 1755-ben építették. Az épületet később renoválni kellett. A volt református iskolát, amely egyben a község kultúrterme volt, 1813-ban épült, 1878. június 15-én pedig tűzvész pusztította el, majd újraépítették. Feljegyzések szerint az iskolafelügyelők („körlátogató urak”) rendszeresen látogatták az iskolát és minden alkalommal megjegyzéseket hagytak az iskolakönyvben. A római katolikus egyház kutatásai alapján, annyit sikerült megtudni, hogy már az 1910-es évben működött katolikus iskola. Mind a református, mind a katolikus iskola, egy-egy tanerősek voltak,

bár a tanulói létszám a református iskolában, folyamatosan emelkedett: az 1933/34-es tanévben már 100 tanuló volt. Később, 120-ig is emelkedett a létszám, viszont évtizedeken keresztül nem emelték a nevelői létszámot. Az iskolák tanulói létszáma évről évre emelkedett. Egy tankönyvet akár 15 éven keresztül is használtak. Szemléltető eszközök csak mutatóban voltak. 1939-ben valósult meg a 8 osztályos népiskola, de ez nem sok változást hozott magával. 1948. június 16-án a magyarországi iskolákat államosították. Ez jelentős felfrissülést hozott az iskolák életében, mert a két iskola összevonásával részben osztottá alakult: egy alsó és egy felső tagozati csoportra. Az 1949/50 és az 1950/51-es tanévben már 3 tanulócsoporthoz, összesen 120 tanulóval. A tanulók és az osztálycsoportok száma a Vegyiművek – egyben a lakótelep – felépítésével párhuzamosan rohamosan emelkedett. A régi 2 tanterem már nem volt elég a tanulók befogadására. Az 1952/53. tanévtől kezdve, a lakótelepen tervbe vett új iskola felépítéséig, a Vegyiművek vezetősége átmenetileg a gyárkapu melletti felvonulási épületekben biztosította a tantermeket és azok alapszükségeit (berendezés, fűtés, világítás), valamint a tanulók szállításáról is gondoskodott. A nevelés korszerűsítése érdekében egy korszerű 8 tantermes, tornateremmel és két nevelői lakással rendelkező épületterv készült el. Ez azonban nem valósult meg. Helyette, egy tőpusterv alapján egy 4 tantermes iskola épült fel 1953-ban. A felépült iskola tanítás céljára való ünnepélyes átadása 1953. december 25-én volt. A 4 tantermes iskola bővítése a „B” szárny felépítésével folytatódott a '60-as években. A „B” épület ráépítése a „C” épület, ami a tornaterem, valamint az „E” földszintes épület építése az 1980-as tervek alapján készültek, amelyeket 1982-ben adtak át. Az építkezés során elkészült az épület központi fűtése, valamint a bitumenes udvar is. A gázüzemű kazánra való átállítás 1994-ben történt meg. 1996-ban nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók kulturáltan étkezhessenek, mégpedig a szociális konyha épületében. 1998 és 2000 között zajlott a magas tetős szerkezet kiépítése, a tornaterem átfestése, illetve az iskola homlokzatának átfestése. A Sajóbábonyi Általános Iskola névadó rendezvénye 2004-ben történt; attól kezdve az iskola Deák Ferenc nevét viseli. Az iskola, a város szívében helyezkedik el. Az intézmény szemközti oldalán a Városháza (Polgármesteri Hivatal, Önkormányzat, Déryné Szabadidőközpont és Városi Könyvtár), a Szociális Étkezdé; mögötte pedig az Egészségcentrum (orvosi és a fogorvosi rendelő) határolja.

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola intézményi környezetének bemutatása

Az iskola hivatalos adatai:

Neve: Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola (OM azonosító: 200956)

Címe: 3792 Sajóbábony Iskola tér1.

Email: iskola@sajobabony.hu

Telefon: 06 30 841 6964

Típusa: általános iskola

Az intézmény fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Köznevelési és egyéb feladatunk:

- általános iskolai – nevelés, oktatás
- sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása
- fejlesztő iskolai oktatás
- iskolaotthon és tanulószoba

Az intézmény környezete:

Sajóbábony ipari jellegű település, fejlődését a vegyiparnak köszönheti. 2009-ben nyerte el a városi rangot. Jó infrastruktúrával rendelkező város. A lakosság összetételében az előregedés itt is megfigyelhető. Sok a képzetlen, iskolázatlan ember, akik nem, vagy csak nehezen találnak munkát. Mivel a munkanélküliek száma magas, ezért a település ebből a szempontból hátrányos helyzetűnek számít. Ez tette lehetővé, hogy a város bekapcsolódjon a közmunka programba.

Az intézmény múltja és jelene:

Az 1952/53. tanévtől kezdve a lakótelepen tervbe vett új iskola felépítéséig a Vegyiművek vezetősége átmenetileg a gyárkapu melletti felvonulási épületekben biztosította a tantermeket és azok alapszükségeit (berendezés, fűtés, világítás), valamint a tanulók szállításáról is gondoskodott. 1953-ban egy 4 tantermes iskola épült fel. Az első tanítási nap 1954. január 21-én volt. Az iskola bővítése a „B” szárny felépítésével folytatódott a '60-as években. A „B” épület ráépítése a „C” épület, ami a tornaterem, valamint az „E” földszintes épület építése az 1980-as tervek alapján készültek, amelyeket 1982-ben adtak át. Az építkezés során elkészült az épület központi fűtése, valamint a bitumenes udvar is. A gázüzemű kazánra való átállás 1994-ben történt meg. 1996-ban nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók kulturáltan étkezhessenek, mégpedig a szociális konyha épületében. 1998 és 2000 között zajlott a magas tetős szerkezet kiépítése, a tornaterem átfestése, illetve az iskola homlokzatának átfestése.

forrás megnevezése: 1954-2004 Évkönyv Megjelent 2004 áprilisában a Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola alapításának 50. évfordulója tiszteletére a tantestület tagjainak közreműködésével.

Jelenleg:

Iskolánk fűtéskorszerűsítése megtörtént és néhány éve a nyílászárók cseréjére is sor került. Az iskola a városban központi helyet foglal el. Tömegközlekedési eszközökkel és gyalogosan is jól megközelíthető. Az intézményt körbe veszik a város meghatározó épületei: Polgármesteri Hivatal, Déryné Szabadidő Központ, Városi Étkeзде, Óvoda, Orvosi rendelők és egy korszerű játszótér is. A Deák Ferenc nevet fennállásának 50. évfordulóján kapta meg ünnepi keretek között.

17 tanterem, 1 tornaterem 2 öltözővel, 1 testnevelés szertár, 1 kémia-fizika szertár, 1 biológia-földrajz szertár, 1 informatika terem, 1 technika terem, 1 táncterem, 1 könyvtár, 1 rajzterem áll rendelkezésre.

Két külső udvarunk van, egy füves és egy betonos sportudvar. Az intézmény két belső udvarral is rendelkezik. Egy kisebb játszóudvar és egy terepgyakorlatra alkalmas földrajzi udvar.

Személyi feltételek:

A szakos ellátottság megfelelő. A nevelőtestület kompetencia alapú oktatást végez. A tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztése érdekében a differenciálás mellett a felzárkóztatás kap nagy hangsúlyt. Mellette tehetséggondozást is végzünk. A nevelőmunka alapja a magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek beilleszkedésének segítése, a társas együttélés szabályainak elfogadása, tudatosítása.

Az alsó tagozaton tanulócsoportok működnek, iskola otthonos rendszerben. A mindennapos testnevelést szakkollégiumot végzett tanító oktatja. Kétféle hitoktatás folyik iskolánkban.(református, és katolikus). Két alapfokú művészeti iskola nyújt lehetőséget tanulóink számára, hogy táncot, képzőművészetet tanulhassanak.

A felső tagozaton 4 tanuló csoport van.

Iskolánkban egy alsós és egy felsős munkaközösség dolgozik.

Tárgyi feltételek:

4-4 interaktív táblával ellátott tanterem van az alsó és felső tagozaton, illetve rendelkezünk 1 db interaktív panellal. 2016-ban új számítógépparkkal gazdagodtunk. Rendelkezünk Kölyökatlétika csomaggal, ami változatosságot nyújt a gyerekeknek a sport terén. A szertárak felszereltsége jó. Az osztályokban lévő szemléltető eszközök, táblák, projektorok, laptopok biztosítják a korszerű oktatást.

Az iskola 1954-ben épült. Jelenleg 17 tanterem, 1 tornaterem, 2 öltöző, 1 technika terem, 1-1 földrajz, fizika, történelem, testnevelés szertár, 1 tanár szoba, 3 iroda, 1 orvosi szoba, 1 könyvtári terem, 1 számítógép terem, 1 technika szertár, ill. vizesblokkok alkotják az épületet. A központi fűtés gázzal megoldott. 2014-ben a pellet fűtési kazán kialakítása megtörtént, ami tároló helyiség és fűtő hiányában nem működik.

Az iskolának 2 udvara van, egy bitumenes, ahol sportrendezvények is vannak és egy füves udvarrész.

A lapos tetős épületünk 1996-ban kapott új tetőt. Viszont nem szűntek meg a beázások. A tantermek meleg padozata parkettás, a hideg burkolatok részben már kicserélődtek. Úgy gondoljuk, hogy a meglévő körülményeink jónak mondhatók, pedagógiai céljaink megvalósítását elősegítik.

Az intézménybe járó tanulók szociális háttere:

Három TÁMOP pályázat valósult meg iskolánkban, az Innovatív iskolafejlesztés és a Miskolci Egyetemmel közösen egy múzeumpedagógiai pályázat. Ezen kívül 2015-ben bekapcsolódtunk a „Digitális úton-útfélen” című pályázatba is, melynek keretében elsajátítottuk a Komplex Instrukciós Programot. Eredményesen vettünk részt a Határtalanul c. pályázatban is. Továbbra is folyamatosan figyelemmel kísérjük az aktuális pályázatokat, melyekkel szeretnénk megelőzni, illetve megakadályozni a tanulói lemorzsolódást.

A lemorzsolódás megelőzése érdekében eredményesen dolgoztunk az EFOP 3.1.5.-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázatban.

2021-től lehetőségünk lett a Miskolci Egyetem által szervezett Tanítsunk Magyarországot programba bekapcsolódni.

A gyerekek szülei iskolázatlanok, 70% nem végezte el az általános iskolát. Szegényes, igénytelen környezetben élnek. Munkanélküli segélyből és családi pótlékból tartják el a családot. Többségüket nem érdekli gyermeke tanulása, előmenetele. Ritkán járnak szülői értekezletre, fogadó órákra. A szülők életvitele miatt (mulatozás, késői tévzés) a gyerekek gyakran fáradtan, álmosan érkeznek az iskolába. Gondozatlanok és sajnos előfordul, hogy tetvesek, rühesek. 2015-ben hepatitis A járvány volt az iskolánkban.

Az iskolai felszerelésekre kevés gondot fordítanak, hiányosak, s leginkább az olcsó, rossz minőségű írószereket veszik meg.

Eszközrendszer

A tanítást-tanulást szolgáló eszközrendszer is jónak mondható, hiszen minőségileg javulás történt: modernebb térképeket, CD és DVD lejátszókat, másológépet, faxot sikerült beszerezni. A '90-es évek végén gazdagabb lett az iskola 14 számítógéppel, amelyek cseréje, felújítása folyamatos. Az intézményben jól működő rádió (hangos bejelentő) és jelzőrendszer (automatizált csengetési rend) működik. A tornaterem jól felszerelt és balesetvédelmi szempontból biztonságosnak mondható. Az elhasznált sporteszközök felújítása, karbantartása szintén folyamatos. Az iskolai könyvtárban a könyvek száma meghaladja a 3000 darabszámot. Nagyban segíti a munkát az önálló

telefonvonal. 2010-ben pedig egy pályázati lehetőség keretében 8 interaktív szemléltető táblát szereltek be az iskola tantermeibe, amelyek jelentősen megkönnyítik az oktatómunkát.

A nevelő-oktató munka legnagyobb problémája, hogy sok a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerek. A tantestület minden telhetőt megtesz, hogy a hátrányos helyzetű, ill. a veszélyeztetett gyerekeket felzárkóztassa. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására a tanórákon a heterogén együttműködő formákat részesítjük előnyben. Biztosítjuk számukra a differenciált tananyag elrendezést, tanulásirányítást, valamint egyénre szabott fejlesztést. Oktatásuk-nevelésük eredményességének érdekében biztosítjuk a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást.

A tanítást-tanulást szolgáló eszközrendszer is kielégítőnek mondható, minőségileg javulás történt. A legmodernebb számítógépek, interaktív táblák, Wifi lefedettséggel segítették munkánkat. A tornaterem jól felszerelt. Az elhasználódott sporteszközök felújítása, karbantartása folyamatos, erre szintén nyertünk pályázati támogatást melyből számos sportszert, kerékpárokat, síléceket szerzett be iskolánk (TÁMOP 3.1.4-12/2-2012) Megtörtént a tornaterem padlózatának cseréje és falfestése. Ebből a tornaterem, az öltözők festése, a vizesblokkok hidegburkolatának cseréje és a tornaterem villamoshálózatának cseréje megvalósult a 2017/2018-as tanév nyarán az EFOP 4.1.3 pályázat keretében.

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

1. Az iskola nevelési programja

1. 1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei eljárásai

A jelen iskola feladata az, hogy a jövőben is hasznosítható tudással rendelkező diákokat képezzen, olyan készségek és képességek birtokába juttassa őket, amelyekkel a XXI. század világában el tudnak igazodni és a változó munkaerő-piac igényeihez képesek alkalmazkodni.

Az iskola minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget. Ennek érdekében biztosítjuk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

Alapvető a matematika és szövegértés kulcskompetenciák kompetenciaalapú diagnosztikája, fejlesztési eszközeinek kialakítása, fejlesztése, mérése és kritériumorientált mérése.

A Sajóbáonyi Deák Ferenc Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Az intézmény/osztályok/csoportok tanulói arányait tekintve az esélyegyenlőségi helyzetet megtartjuk / kialakítjuk és érvényesítjük .

Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (pl. aula,folyosók) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.

Az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felméréssel és figyelembevételével történik.

A matematika és szövegértés kulcskompetenciák kompetenciaalapú diagnosztikája, fejlesztési eszközeinek kialakítása, fejlesztése, mérése és kritériumorientált mérése.

Külön anyagi ráfordítást nem igénylő közösségfejlesztést és közvetve a lemorzsolódás megelőzését is szolgáló tevékenységeket tervezünk, a módszereket leírjuk és a mindennapi gyakorlatba ültetjük. Például mikrocsoportokat működtetünk, akiknek dedikált feladata a közösségfejlesztés, mind humán, mind szakmai oldalról.

Kiemelt figyelmet fordítunk feladatellátási helyünk óvoda–iskola, illetve alsó–felső tagozat közötti partnerkapcsolati hálójának fejlesztésére.

Az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató konkrét esetek megoldásával, illetve a partneri nyilvántartással kapcsolatos sikeres gyakorlatainkat írásban is rögzítjük, hálózati szinten továbbadjuk.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon és egyben szellemi alkotóműhelyben érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk az iskolai élet megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.

- Fontos számunkra diákjaink környezettudatos nevelése, praktikus ismeretek elsajátíttatása, használata a mindennapi életben, későbbi önfentartás céljából.
- Továbbá fontos a környezet és az élővilág tisztelete, más fajokkal való együttélés megtanítása: hiszen ki a növényeket, állatokat szereti, embertársait is jobban elfogadja.

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.

Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- A tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapképzetet nyújt.
- Iskolánk olyan – az emberre, társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közvetít, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- Az iskola nevelő-oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsanak egyéni tanulás módszereket.
- Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- Törekszünk a humánusra, az egyén és a közösség iránti tiszteletre.
- Segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat.
- Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció helyes formáinak kialakítására.
- Épített- és természeti környezet tiszteletének kialakíttatása.
- Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

1.

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal, igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a demokrácia elvei, a nemzeti értékek, a humanista értékrend hatja át.

Munkánk során a demokrácia értékrendjére építve, az állampolgári magatartás alapjait rakjuk le. Illetve a minden ember számára nélkülözhetetlen általános műveltségelemek szilárd alapjait sajátítjuk el, amelyekre a későbbiekben ismereteit építheti.

Nevelő oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének.

Kiemelt jelentőséggel bír programunkban a más népek, kultúrák iránti nyitottság, megértés, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése, megbecsülése.

1.1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

Az intézmény célját, szerepét szolgáló nevelési feladatok megvalósítása érdekében szükséges, hogy működését korszerű pedagógiai elvek határozzák meg. A társadalom számára olyan fejlett személyiségekre van szükség, amelyek kialakításához alapozó szerepével az óvoda és az általános iskola nyújthat segítséget. Az intézmény átfogja, befolyásolja a fiatalok egész élettevékenységét. Az intézménybe lépő kisgyermekben óvja, védi és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot.

„Nevelni annyit tesz, mint emberré tenni”

(Juhász Gyula)

Az alapelvek megfogalmazása már meghatározza a célokat is. Fontos, hogy milyen célokat tűzünk ki magunk elé, mit akarunk elérni. Ezért a célt pontosan és világosan kell meghatározni, mert csak így lehetünk eredményesek.

Céljaink a következők:

- Gyermekeink testileg jól fejlettek, egészségesek, edzettek legyenek.
- Tudjanak elmélyülten, **kitartóan játszani**, tevékenykedni, tanulni egyedül és társaikkal egyaránt.
- **önmaguk megvalósítása** mellett tudjanak együttműködni, alkalmazkodni társaikhoz, az együttélés szabályaihoz.
- Célunk, hogy minden gyerek az iskolai közösség tevékeny, önszervező tagja legyen, tudjon véleményt nyilvánítani, legyenek ötletei, javaslatai. Az iskolai életben törekedjék az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására.
- Képes legyen felelősségteljes döntéseket hozni a saját és társait érintő kérdésekben. **Ismerje fel saját helyét a közösségben és felelősségét a közösségért.**
- Sikerorientált, a környezetben jól eligazodó, problémájukra saját megoldást találó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezzenek. Emellett az esetleges kudarcot tudják elviselni, kezelni.
- Ismerjék meg, védjék, szeressék, becsüljék meg környezetüket. Információk elsajáttatása, mely által a gyakorlati segítségnyújtás és a felelősség felvállalása, más fajok megsegítése természetessé válik.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket a számukra megfelelő területeken fejlesztjük, ügyelve arra, hogy a fejlesztés ne legyen túl megterhelő.
- Célunk, hogy a mindennapok kihívására választ adó **gyakorlatias és rugalmas tudásra készítsük fel tanulóinkat.**

- **Tudatosítanunk kell, hogy a tanulással megszerzett tudás komoly értéket képvisel, akkor is, ha ez tanulóink számára közvetlenül még nem érzékelhető a tanulási folyamat során.**

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A nevelés a pedagógus legfontosabb tevékenysége. A gyermekek cselekedeteit meghatározza az értékrendszer, amelyet a nevelőtestület közvetít az óvodába lépéstől az általános iskola befejezéséig.

Az iskola legfontosabb céljának az értékközvetítést és az értékteremtést kell tekinteni. Ennek funkciója:

- a közösségfejlesztés
- a testi, értelmi fejlesztés

Mindez csak úgy valósulhat meg, ha biztosítjuk a gyermek **testi értelmi, akarat, érzelmi fejlődését.**

Ezért elengedhetetlen feladatunk:

- Egészséges életmód, és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása, a prevenció.
- A gyerek **képességeinek sokirányú, személyre szóló fejlesztése**, tudásuk és teljesítményük növelése olyan képzés megvalósítása révén, amelyben a **gyerekek aktív részesei** az őket körülvevő világ megismerésének. A tantervi anyag feldolgozása oly módon történjék, hogy közben folyamatosan fejlődjenek jártasságaik készségeik, **képességeik, gondolkodásuk, érzelmeik.**
- **A közösségi élet** formálása területén olyan érzelmek kialakítása a feladatunk mint a bizalom, a tiszteletadás, tolerancia segítségnyújtás önfegyelem.
- **Sajátítsák el a társas viselkedés alapvető, írott és íratlan szabályait.**
- **Tanuljanak meg** érvelni, vitás eseteket érvekkel alátámasztva dönteni.
- A testnevelés és a sport **sajátos eszközeivel** fejlessze a felnövekvő nemzedék, **mozgás – játék és sportkultúráját, edzettségét, teherbíró képességét.**

- A felnőtt életre való felkészítésben **meghatározó jelentőségű a családi életre nevelés.** A család jelentősége meghatározó az egészséges személyiség fejlődésében.
- A felnövekvő gyermekeinkben ki kell alakítani **a környezetvédelem iránti felelősséget.**
- **Ismerjék meg és vállalják múltunkat, ezer éves európai létünket,** az életkori sajátosságoknak megfelelően.

3. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. szokások kialakítása célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • követelés • gyakoroltatás • segítségadás • ellenőrzés • - motiválás 	<ul style="list-style-type: none"> • a tanulói közösség tevékenységének megszervezése • közös (közelebbi vagy távolabbi célok kitűzése, elfogadtatása • hagyományok kialakítása • számonkérés • ellenőrzés • ösztönzés
2. magatartási modellek bemutatása közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> • elbeszélés • tények és jelenségek bemutatása • műalkotások bemutatása • a nevelő személyes példamutatása 	<p>A nevelő indirekt részvétele a tanulóközösség tevékenységeiben.</p> <p>A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése és megerősítése.</p>
3. tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> • magyarázat, • beszélgetés • a tanulók önálló elemző munkája 	<p>Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról vita</p>

A mindennapi életüket egyre inkább átható eszközöket tanulják meg okosan használni.

4. A személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Az intézményes nevelés hatásrendszere döntő szerepet játszik a személyiség fejlődésében.

A gyermek az intézményben szervezett és intézményes formában találkozik a társadalmi elvárásokkal. Minősítik értékelik és viszonyítják megnyilvánulásait az intézmény által közvetített és képviselt társadalmi értékekhez.

Fontosnak tartjuk a személyiségfejlesztésben:

- A pedagógus – gyermek, gyermek – gyermek, kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- Pedagógusaink felé alapvető követelmény az érzelmi támaszt nyújtó, meleg nevelői attitűd.
- Fontos a gyermekek önismeretének fejlesztése, legyenek képesek saját helyzetüket felmérni a csoportban, és képesek legyenek társaikkal együttműködni.
- Olyan intézményi élet szervezése a feladatunk, mely közös élményekre épülő, közös tevékenységek gyakorlására kínál lehetőséget.
- Segítjük az erkölcsi tulajdonságok kialakítását, (pl. együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség.)
- Fejlesztjük a gyermekek akarati tulajdonságait. (pl. önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.)
- A sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlesztését segítjük, a másságot elfogadó környezet biztosításával, az eredményeik, erényeik, sikeres próbálkozásaik értékelésével.
- Kiemelt funkciója iskolánknak a tanulók esélyegyenlőségének a biztosítása, az indulási hátrányok csökkentése.
- Mindezekhez megfelelő kommunikáció és interakció szükséges.
- A pedagógust minden tekintetben követendő példaként állíthassa maga elé a gyermek.

Az iskolai követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságuknak, fejlettségüknek, fejlődésüknek megfelelően az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Teljes körű egészségfejlesztés

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű (holisztikus).

Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- az iskolánk minden tanulója részt vesz benne;
- a teljes tantestület részt vesz benne;
- bevonja az iskolán kívüli közösségeket: a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapeladat rendszeres végzését jelenti:

- minden tanulóval, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés és megfelelő finanszírozás mellett egészséges táplálkozás megvalósítása, lehetőleg az EVSZ 2001. évi ajánlása szerint a helyi termelés - helyi fogyasztás összekapcsolásával mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek, ennek részeként más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció, tánc és sport is.
- A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékony alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok stb.). Számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és

családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé való) oktatása,

1.3.2. Cél

Iskolánk teljes körű egészségfejlesztésének célja, hogy az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezze a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkentése
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;

1.3.4 Egészségnevelési program

A társadalom az emberi méltóságot, testi, lelki és szociális jó-létet valamint az alkotóképességet kiemelt fontosságúnak tartja. Az utóbbi évtizedekben kedvezőtlenül alakult a népesség egészség állapota. Magyarország a nemzetközi statisztikák élén foglal helyet.

A halálozások jelentős hányadát az önpusztító életmód következményeként kialakult megbetegedések okozzák. Az egyének egészségi állapota szorosan összefügg társadalmi-gazdasági státuszukkal, jövedelmi helyzetükkel.

A kedvezőtlen halálozási arányokért az alábbi kockázati tényezők felelősek: a mozgásszegény életmód, az egészségtelen táplálkozás, a dohányzás, a mértéktelen alkoholfogyasztás, az egészséget károsító környezet hatásai, a hiányos prevenciók tevékenység, felelőtlen magatartás a közlekedésben, a ház körüli tevékenységekben, az élet megpróbáltatásaival való megbirkózás képességének hiánya és a rendezetlen, felelőtlen párkapcsolatok.

Az egészségnevelési programnak tartalmaznia kell az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatokat, beleépítve a mindennapos testedzés végrehajtásával kapcsolatos programot. Az intézményi programunk az egészségvédelemmel, egészségfejlesztéssel és az egészséges életmódra történő felkészítéssel kapcsolatos terveinket rögzíti. Ebbe beletartozik a drog prevenció is, hiszen a drog elleni küzdelem igényli a megelőzés és védekezés koordinálását is.

Az egészségnevelési program tartalma

- **Segítő kapcsolatok:**

Intézményen kívüli segítők:

- Védőnő
- Iskolaorvos
- Gyermekjóléti szolgálat
- Megyei és Városi Szakszolgálatok

Milyen témában segíthet?

helyes táplálkozás, vizsgálatok
 orvosi vizsgálat, felvilágosító előadások
 gyermekvédelem
 magatartási, tanulási, beilleszkedési zavar
 kezelése

A drog prevenciók tevékenység külső segítői a Védőnő és a Rendőrség .

Intézményen belüli segítők:

- Gyermekvédelmi felelős
- DÖK
- Testnevelő
- Tanítók, tanárok

Milyen témában segíthet?

hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók
 felmérése
 tanulókkal való kapcsolattartás
 szabadidős tevékenységek szervezése
 egészségvédő programok szervezése
 prevenciók foglalkozások

Iskolaorvosi ellátás

Feladat megnevezése

Pszichomotoros fejlődés, érzékszervi működés,
 mozgásszervek működése,
 Szűrővizsgálatok: növekedés és testi fejlődés mérése

Ebből adódó feladatok

Hallásvizsgálat
 Vérnyomásmérés,
 Vizsgálatok,
 ellátás

Baleset megelőzés, baleseti ellátás	Balesetmegelőzési oktatás
Figyelemfelhívás a veszélyekre	
Beteg gyerek ellátása, fertőző betegek ellátása	Elsősegélynyújtás,
Fertőzés megállapítása, elkülönítés	rosszullétek ellátása,

Állapotfelmérések

Személyi gondozás, szokások kialakításával kapcsolatos állapotfelmérés

Feladat megnevezése:

- Személyi tisztaság
- Test és fogápolás problémái
- Egészséges öltözködés
- Ruhák minősége, anyaga.

Ebből adódó feladatok

Biológia és egészségtan modul és osztályfőnöki megbeszélések

Testi nevelés

Területei

- Mindennapos testnevelésben részt vevők száma
- A mindennapos testnevelés formái és szinterei
- Testi fejlődés mérési eredményei
- A tanulók mozgásfejlesztésével, állóképességével kapcsolatos mérési eredmények

Egészséges napirenddel kapcsolatos mérések (életmód, időmérleg)

Mérés helye (**osztály**) 1- 8. osztály

Feladat megnevezése:

A tanulás, pihenés, a kötött munka és a kötetlen elfoglaltságok változásának, rendszerességének, higiénés szabályainak betartása, hogy kivédjék az életrend túlzásait, aránytalanságait.

Ebből adódó feladatok

Legyen egyenletes a tanórák terhelő hatása, azok heti elosztása. Kerülni kell a nehéz és könnyű napokat. A pedagógusok hangolják össze a felmérők számát.

Az óráközi szünetek megfelelőek legyenek. Szabadidőt helyesen töltsék el.

Napi szabadidő –Tanulás – Alvás szükséglet - Mozgás

Évente kétszer szükséges felmérni a tanulók napirendjét.

- **Lelki egészség megőrzésével kapcsolatos mérések**
- **Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos mérések**
Iskolakezdés - Értelmi fejlődés zavarai- Iskolaérettségi vizsgálat

Megállapítások

Környezet és tanulásban nyújtott segítség ellenére sem képes a tanulmányi követelményeknek megfelelni.

Ebből adódó feladatok,

Alkalmazkodási zavar esetén szakember igénybevétele.

Speciális oktatás

1.3.5 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Mannheimné Pozsgai Erzsébet a 2020-21-es tanévben elvégezte az OMSZ. által meghirdetett elsősegélynyújtási alapismeretek képzést.

Az elsősegély-nyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet. Az elsősegély-nyújtás szerepe a betegség/sérülés kimenetelét tekintve kulcsfontosságú ezért a gyermekkorban elkezdett elsősegély-nyújtással foglalkozó programok rendkívül alkalmasak és hatásosak lehetnek. Az ismeretek elsajátításának legfontosabb funkciója, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Az iskolai elsősegély-nyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Már gyermekkorban tudatosítani kell a vészhelyzetbe került emberek megsegítését.
- Tudják a gyermekek, hogyan viselkedjenek baleseti szituációban.
- Sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat.
- Tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit.
- Ismerjék a segélykérő számokat, tudjanak helyesen segélykérő hívást végezni.

- Alakuljon ki együttműködés az iskola és a mentőszolgálat között.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Tanórákon

Alsó tagozatban környezetismeret és testnevelés órákon.

Felső tagozatban természetismeret órákon (sebellátás, vérzéscsillapítás gyakorlata, ájult beteg ellátása) biológia és kémia órákon (mérgezések, vegyszer okozta sérülések és égési sérülések) fizika órákon (az elektromos áram hatása az élő szervezetre, érintésvédelmi ismeretek) technika és életvitel órákon (vészhelyzetek felismerése, elhárítása) valamint osztályfőnöki órák keretében (alapvető elsősegély-nyújtási készség megszilárdítása) a szaktanár és az osztályfőnök közreműködésével.

- Tanórán kívül

mag

Szakkör

Az iskolaorvos és a védőnő előadásai (elméleti, gyakorlati).

A Magyar Vöröskereszt által szervezett versenyek.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egyén egyszerre több közösség tagja is lehet. Ezek a közösségek sokfélék lehetnek: iskolai, baráti, internetes csoportok stb. Azt, hogy ki milyen csoport tagja szeretne lenni, sok minden befolyásolja, jelentős mértékben az érdekek és az értékek a meghatározók. Az ifjúsági közösségeknél figyelhető meg a legjobban, hogy milyen hatással van az egyénre egy közösség. Az ifjúsági közösségekre jellemző, hogy megalakulásuk színtere az iskola. Serdülőkorban indul el a felnőttektől való függetlenedés folyamata, ezért a kortárs csoportok szerepe és befolyása jelentős mértékben megnövekszik. Fontosabbá válnak a baráti kapcsolatok, az érzelmi támasz és az elköteleződés. Leginkább olyan társaságot választanak, ahol hasonló emberekkel találkozhatnak. Nagyon fontos, hogy az iskolában a tanulás mellett lehetőség legyen közös élmények átélésére.

Az iskolákban az osztályokon kívül létrejövő ifjúsági közösségek spontán módon, alulról építkezve szerveződnek, összetartó erejük a benne résztvevők hasonló mentalitásából, életkorából, érdeklődési köréből fakad.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti interakció kialakulását segíti. Az iskolában megvalósítható közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák: szaktárgyi
- osztályfőnöki órák
- napközi, iskolaotthon tanszobák
- séta, kirándulás, tömegsport
- szakkörök
- egyéb foglalkozások, iskolai rendezvények, játszóház, háziversenyek, országos versenyek
- szabadidős tevékenységek, színház, mozi, kirándulás, sport, klubdelután
- diákönkormányzati munka

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához
- a közösségi cselekvések kialakításához, fejlesztéséhez, megvalósításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- ahhoz, hogy tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról
- anyanyelven szabatosan kommunikálni
- legyenek képesek a reális önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a
- másság iránt, becsülje meg ezeket
- az önálló felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt megalapozni
- az együttérző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez
- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését
- esélyegyenlőség megteremtéséhez

Kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületen belül, illetve feladatellátási helyen belül a partneri, szakmai együttműködésekre, valamint az ezeket támogató gyakorlatok feltárására és rögzítésére

1.4.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat segítése

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai: A 2018/19-es tanévtől bevezetésre kerül a Dr. Bagdy Emőke által bevezetett módszer: Boldogságórák tartása havi rendszerességgel

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- Sajátítsa el a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel.
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk maradandó értékeit.
- Alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.
- Legyen képes a környezeti világ további pusztításának megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és az emberi civilizáció fenntarthatóságát.
- Váljon érzékenyvé az épített és természeti környezet állapota iránt.
- Kapcsolódjon be közvetlen környezetének, értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.

- Szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését.
- Alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelének egyik alapeleme.
- Legyen képes napjaink tömegkommunikációs környezetét megérteni és azt konstruktívan használni.
- Irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában.
- Fejlessze ki a tanulóban, az információs rendszerekben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét.
- Segítse a tanulók kezdeményezéseit.
- Járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez.
- Iskolai szervezésű kirándulás esetén, minden esetben a szervező, táboroztató pedagógusok alakítják ki a résztvevők végleges névsorát (a tantestület egyetértésével), mert ők vállalják a felelősséget.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

Az iskolában folyó nevelő munka sajátos területei között az egyik legjelentősebb a diákönkormányzat tevékenysége. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola keretein belül végzi, a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, jogaik érvényesítésére a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítségével. Jelentőségét az emeli ki, hogy átfogja az iskolában tanuló diákok többségét. Rendkívül alkalmas arra, hogy a tanulói öntevékenység maximálisan előtérbe kerüljön. Szervezeti keretei, vezetési mechanizmusa, tartalmi tevékenysége alkalmas arra, hogy a gyermekek ezen kereten belül tanulják meg a közösséghez tartozás és alkalmazkodás formáit, lehetőséget ad a közösségi élet kialakítására, és ezen kereten belül elsajátíthatják a közösségi lét, demokrácia játékszabályait.

Fontos, hogy a diákok gazdái legyenek a mindennapi diákéletnek.

A szabadidő tartalmas felhasználása érdekében a tanulóknak meg kell ismerni az értékes szórakozásnak és az egyéni érdeklődésnek a lehetőségét. Az erkölcsi, esztétikai igényesség jegyében meg kell kívánnunk, hogy a fiatalok a társas szokásaikra is legyenek igényesek, fordítsanak figyelmet a magatartás kultúrájára, esztétikumára a templomban, színházban, társas összejöveteleken, előadásokon.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját a diáktanács irányítja, munkáját az igazgató által megbízott pedagógus segíti. A diákönkormányzat munkájának, rendezvényeinek segítése minden pedagógus, osztályfőnök fontos feladata.

Cél: Nyilvánosság megteremtése a diákok számára.

Iskolai érdekképviselő. Hozzájárulni a demokratikus iskolai légkör megteremtéséhez.

Feladat: Iskolai munka segítése

Iskolavezetés, tantestület, diákok közötti együttműködés előmozdítása

A DÖK által meghatározott programok, tevékenységek szervezése ellenőrzése, értékelése. Iskolai programok támogatása. Lehetőség szerint iskolarádió működtetése. A nyilvánosság, a diákok tájékoztatásának biztosítása.

Valamennyi területen fontos a fejlesztés, mivel az iskola nem differenciáltan, egymással párhuzamosan fejleszti a tanulók személyiségjegyeit.

Közösen, egymást erősítve kell együtt működniük a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve. Kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével beszédstílusával társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Ezért iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői munkaközösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve és egyes pontjait kötelező feladatként határozta meg az alkalmazotti közösség számára.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus oktató-nevelő munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által meghirdetett továbbképzéseken,
- a kompetenciamérés eredményeit figyelembe véve, -azokon a területeken,-a tanulók képességeinek fejlesztése
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az alsós, illetve a felsős munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Pedagógiai programunk összeállítása során közösen kerestünk új utakat, lehetőségeket, de nem vetettük el eddigi tapasztalatainkat, melyeket nevelő-oktató munkánk során, szakmai tanácskozásokon, rendezvényeken szereztünk. A reális lehetőségekből kiindulva arra törekszünk, hogy neveltjeink képességeit minél teljesebben kibontakoztassuk. A mi integrált tanítványaink tudásban és ismeretekben nem érhetik el ép társaikat, de pontosságban, figyelmességben, udvariasságban, testi erőben, ügyességben, házimunkában lehetnek ugyanolyanok vagy különbek is. Intézményünkben a nevelési feladatok mindig kiemelt szerepet kaptak, hiszen a mi közösségünk felelőssége: hogyan neveljük sérült gyermekeinket / az épek között / úgy, hogy a későbbiek során az életben minél kevesebb segítségre szoruljanak.

Intézményünk egyik feladata az iskoláskorú, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek integrált nevelése, oktatása, az életminőség javítása, elemi szükségletek kielégítése céljából- integráció formájában. Oktatásuk 1-8 évfolyamon történik, felkészítésük az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére és továbbtanulásra.

Intézményünkbe csak az a gyermek vehető fel integrált oktatásra, aki a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálati Intézet illetve az országos szakértői bizottságok valamelyikének szakvéleményével rendelkezik.

A különböző területek hasonló munkát rónak a pedagógusokra gyermekeink speciális megsegítését, különleges gondozási igényét tekintve.

Az intézmény gyógypedagógusa 1-6 osztályig heti 3 óra fejlesztést, 6-8 osztályig 4 óra fejlesztést biztosít.

Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.

Kiemelt figyelmet fordítunk a sikeres átmenetet elősegítő gyakorlatok, modellek és azok alkalmazásának megismerésére.

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek

Intézményünk legfontosabb alapelve a **gyermekközpontúság**, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő bánásmód, a tanuló autonómiájának tiszteletben tartása. Fontosnak tartjuk a gyermeki személyiség tudatos megismerését és fejlesztését. Speciális helyzetünkből adódóan pedagógiai munkánk során különös hangsúlyt kell helyeznünk a következő alapelvekre:

A differenciáltság elve

A pedagógiai sokszínűség megengedhető, amely feltételezi az összehangolt oktatási programot a tanterv, a tankönyv, a taneszköz, a pedagógus – továbbképzést illetően. Így a tanulók képességüknek megfelelő jellegű és ütemű nevelésben – oktatásban vehetnek részt, megvalósítva a korrekciós, terápiás személyiségfejlesztést.

A képesség és tudás relevanciájának elve

A tananyag, a követelmények a modern társadalom és gazdaság, illetve az ezekben való egyéni boldogulás igényének kell, hogy megfeleljen.

Aktív felelős cselekvés elve

- Az intézményi élet színterein megvalósul a tevékenység – központúság, amely megalapozza a gyermeki önállóságot.
- A tanulókat fokozatosan arra kell ösztönözni, hogy tevékenységüket saját maguk is meg tudják szervezni.
-

Az intézmény céljai, feladatai között szerepel többek között:

Az intézmény általános célkitűzéseit meghatározza a fogyatékos gyermekek különleges gondozási és nevelési-oktatási igénye, a biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságok együttese, amely az életkori sajátosságokhoz hasonlóan a gyermekek nevelhetőségének, oktathatóságának jellegzetes különbségeit fejezi ki.

Az intézményi nevelés-oktatás legfőbb célja gyermekeink mind teljesebb beillesztése a társadalomba, ennek érdekében hiányosságaiuk lehetőséghez mért kompenzálása, képességeik, készségeik és ismereteik optimális fejlesztése a nevelési-oktatási folyamat

során, miközben biztosítjuk számukra a gyermeki lét örömeit és a mind teljesebb emberi életre való felkészülés lehetőségét.

Célok	Feladatok
Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályozottság, a fejlettség figyelembe vételével	Az egyéni adottsághoz mért ismeretközvetítés, minden gyermeknél a legközelebbi fejlődési zóna elérésére való törekvés
A tanulók jól működő képességeinek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése	Valamennyi tanuló képességeinek reális feltérképezése az első pedagógiai szakaszban
A sérült funkciók működőképességének megnyugtató módon való javítása érdekében a gyermek képesség-fejlesztése a kötelező egészségügyi célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások keretében, a tanulók egyéni fejlődési igényei és szükségletei szerint	Megfelelő szintű képességek, készségek kialakítása
Az önálló tanulás képességének kialakítása, fejlesztése	Egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése a tanulóknál
Testi és lelki egészség megóvása, állóképesség, erőnlét fejlesztése	Rendszeres testmozgás iránti igény felkeltése és fenntartása. A lelki egészség megóvását elősegítő pedagógiai eljárások tervszerű, tudatos alkalmazása
Alapvető tanulási képességek fejlesztése, az ismeretek megszerzése a továbbtanulás érdekében	Továbbfejleszhető, továbbépíthető tudás nyújtása az egyéni adottságokhoz, a sérüléshez viszonyítottan, felkészítés a továbbtanulásra, a szakmaszerzésre. A reális tervek kialakítása
Önálló vagy minél kevesebb segítséget igénylő életmód kialakítására nevelés	Kitartó munka vállalása, illetve a monotonia tűrésének kialakítása. Állóképesség, kitartás, akaraterő fejlesztése
A rendszeres és állandó munkavégzés iránti igény felébresztése	A magántulajdon tiszteletének tudatosítása
A gyermekek szociális képességeinek, viselkedésének, magatartásának formálása a teljesebb társadalmi beilleszkedés érdekében	A szabadidő hasznos eltöltésére, a társadalom nyújtotta lehetőségek felismerésére és felhasználására való nevelés
Az általános emberi értékek megismertetése, elfogadtatása, azonosulás a fejlettségnek megfelelően	A szokások, hagyományok megismertetése, elfogadtatása a tanulókkal, más értékek tiszteletére nevelés, az erkölcsös viselkedés, önzetlenség, szeretet, segítőkészség, szorgalom, rend megkövetelése
Értékeink, kultúránk, szülőföldünk és népünk gyökereinek megismertetése, megbecsülése, kötődések, azonosulások kiépítése	Az élő és az épített környezetünk értékeinek felismertetése, védő – óvó cselekedet, viselkedés kialakítása. A népcsoport, a gyökerek elfogadása szégyen nélkül. Az

Az itt megjelölt célok és feladatok a gyógypedagógusunknak és a nevelőtestületnek azt a törekvését mutatják, hogy minden gyermeknek a lehetőségeihez mért legteljesebb fejlődését kívánja biztosítani. Az általános célok megvalósítását lehetővé tevő feladatrendszer a sajátosságokat tekintve különbözik a fogyatékosok típusa szerint.

Az integrált képzés szakaszai:

- Bevezető és kezdő szakasz (1-4. évfolyam)

A pszichés funkciók fejlesztése, képesség- és szokásrendszer kialakítása, a játékos fejlesztési formák dominanciájával valósul meg.

- Alapozó szakasz (5-6. évfolyam)

A valóság megismeréséhez szükséges ismeretek és technikák elsajátítása kap nagy szerepet, kiemelve a napi tevékenységekbe ágyazott ismeretközvetítést, készségfejlesztést.

- Fejlesztő szakasz (7-8. évfolyam)

Előtérbe kerül az ismeretek bővítése, a kultúrtechnikák differenciált alkalmazása, a munkaképességek kialakítása és a normakövetés egyszerű, szociális kapcsolatokban. Mindezt gyakorlati jellegű tevékenységekkel, életvezetést segítő technikák alkalmazásával érhetjük el.

Az értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatását, ezen szakaszok figyelembe vételével valósítjuk meg.

A fejlesztés alapja az alkalmazkodás az egyéni tanulási tempóhoz, az állandó megerősítés, gyakorlás, pozitív visszajelzés biztosításával.

Fontos a tanuló folyamatos aktivizálása, a figyelem, az érdeklődés felkeltése és fenntartása.

Az integrált oktatás megvalósítását nagymértékben segíti a támogató szülői házzal történő kapcsolattartás.

Az integrált képzésben részt vevő tanuló értékelésénél elsődleges a tanuló önmagához képest elért fejlődése.

Az integráció célja:

- Kialakítani és fejleszteni az értelmileg akadályozott gyermekek személyes kompetenciáját, alapvető szociális, mentális, emocionális, kommunikációs adottságait, képességeit, készségeit, s mindehhez minél hatékonyabban felhasználni az integrációban rejlő lehetőségeket, inspirációkat.
- Kialakítani és fejleszteni a tanulásban akadályozott tanulók empátikus készségét, a másággal toleranciáját, elfogadását, s ezen keresztül beláttatni saját különbözőségüket az akadályozottság nélkül élőkhöz viszonyítva. Mindezen keresztül igyekezve eloszlatni a többségi társadalomba való beilleszkedés, az elfogadottság kivitelezhetetlenségének misztikus gondolatát.

1.6.1. Az integrációban részt vevő, kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztését célzó átfogó területek

Az értelmi fogyatékos tanulók nevelése, oktatása a NAT-ban meghatározott műveltségi területek helyett fejlesztési területek - *Anyanyelv és kommunikáció, Társadalmi környezet, Életvitel és gyakorlati ismeretek, Természeti környezet, Művészetek, Testi nevelés* - alapján szerveződik. A fejlesztés középpontjában olyan képességek kialakítása áll, amelyek elősegítik, hogy

- a tanulók az iskoláskort követően önmagukat minél jobban el tudják látni, környezetükben képesek legyenek tájékozódni és tevékenykedni,
- fejlődjenek szociális és kommunikációs képességeik, megfelelően tudják azokat használni,
- ismerjék meg közvetlen tárgyi és személyi környezetüket, és képesek legyenek azt alakítani is.

Mindezekben céltudatra és az egyéni sajátosságaihoz alkalmazott önállóságra tegyenek szert - tudjanak dönteni is.

1.6.3 A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének nem organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, a közoktatási törvény értelmében sajátos nevelési igényűek. A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás elvei

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység céljai és feladatai

- A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességéből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességének típusa, súlyossága.
 - A rendellenesség kialakulásának ideje.
 - A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló
- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
- képességei, kialakult készségei,
- kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.
 - A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:
 - az intézmény minőségirányítási programjában (tervezési és ellenőrzési szinten),

- a helyi tantervben műveltségi területek, tantárgyak programjában,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- az egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú (logopédia és/vagy pszichopedagógia szakos gyógypedagógiai tanár) végzettséggel rendelkező gyógypedagógus kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció célja, hogy az iskolai fejlesztés során jelentősen csökkentse a fogyatékoságból eredő szomatikus és pszichés hátrányokat, elősegítse a szociális érést. Az egyéni fejlesztéshez szükséges tartalmak, eszközök, módszerek megtalálásának, az egyéni fejlesztési program kidolgozásának alapja a pedagógiai diagnózis.

A rehabilitációs célú foglalkozások célja - a meglévő képességelőnyökre építve - az eredményes személyiségfejlesztés, a képességek, készségek terápiás fejlesztése.

Kiemelten:

- az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, koncentráció, grafomotoros ügyesség, tájékozódás, gondolkodás, vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- a bazális stimuláció, a logopédia, a szociális és kommunikációs tevékenységek segítése,
- a művészeti foglalkozások során a dráma, a zene, a tánc, az ábrázolás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése,
- a mozgásállapot javítása, sporttevékenység.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása integráltan, történik.

Gyógypedagógust alkalmaz arra az iskola, hogy ezekkel a tanulókkal foglalkozzon. A tanító-, tanár a gyógypedagógus útmutatásai alapján a fejlesztő módszereket beépíti a tanítási órájába. (egyéni, páros, kiscsoportos foglalkoztatás). A Difer elnevezésű diagnosztikus fejlődésvizsgáló tesztet az első osztályosok **minden** tagjánál elvégzi a gyógypedagógus a tanév dec.31-ig. Visszacsatoló mérést végez az első osztályban május hónapban.

1.6.3 Beilleszkedési, magatartási tanulási nehézségekkel küzdők segítése.

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérben részképességzavarok, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége illetve a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn, vagy a gyerek családi iskolai kapcsolatzavaraival érzelmi életének sérüléseivel függnek össze. Lehetnek olyan jelzések, amelyek előre vetítik a gondot: közöny, passzivitás, érzelemszegénység, érdeklődés hiánya, közömbösség a társak iránt, túlzott félelem, szorongás, ok nélküli sírás, vagy féltékenység más gyerekekkel kapcsolatban, koncentráció zavar, teljesítményromlás, beszédzavar stresszhelyzetekben. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünetegyüttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek

Cél: A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek oldása, a prevenció a felzárkóztatás és a hiányok pótlása.

Feladat: Az intézmény egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyerekek harmonikus kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró-képességének növekedését.

Problémakezelés:

- Iskolakezdési nehézségek enyhítése, szoktatás, átállás
- Személyes törődés, tolerancia

- Családi hátterek feltárása a szülő, gyermek megnyerése
- Szociális kapcsolatok feltérképezése
- Irányított beszélgetések
- A tanulói értékrend megismerése

Alkalmazott módszerek:

- A szülővel való kapcsolat (családlátogatás, fogadóóra meghívás, szülői értekezletek), nyílt nap.
- Tanulói magatartási zavarok szűrése
- Speciális szakemberekkel való együttműködés (pszichológus, logopédus, szociálpedagógus, szurdopedagógus)
- Egyéni bánásmód, differenciált foglalkoztatás
- A tanulót oktató nevelők együttműködése (esetmegbeszélések)

Iskolánk tanulóinak összetétele szükségessé teszi a széleskörű szociális gondoskodást, a prevenciót szolgáló tevékenységek hatékony alkalmazását. Növekszik a részképesség zavarokkal küszködő, magatartási problémákkal rendelkező gyerekek aránya. A tanulási zavarokkal, lemaradással terhelt tanulói populációban nagy a roma/cigány gyerekek létszáma. A tendencia nem csökken.

A felzárkóztatás első lépése: annak felderítése, hogy hol és miben mutatkozik a lemaradás.

- Az osztályközösségekben integráltan együtt neveljük a BTMN-es, és az SNI-s valamint hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett környezetben élő gyerekeket a rendezett körülmények között élőkkel.
- A tanítási órákon, gyakorlati tevékenykedtetés során érvényesítjük az egyéni képességekhez igazodó, differenciált foglalkoztatást.
- Az iskola gyógypedagógusa órarend szerinti rehabilitációs foglalkozásokon fejleszti őket.
- A hátrányos helyzetű tanulóknak külön foglalkozáson, korrepetálások, fejlesztő foglalkozások, nyújthatnak lehetőséget a felzárkózásra:
- A korrepetálás 1-4. osztályban - órarendbe beépített - iskolaotthonos foglalkoztatás keretében valósul meg.

- osztályfőnöki órákon prevenció programok alkalmazása (drog, bűnmegelőzés, bántalmazás témákban)
- A szülőket, a tanulókat érintő kérdésekről folyamatosan tájékoztatjuk. Ez lehet személyes megkereséssel, vagy tájékoztató füzetten keresztül.

„ Ha pedig valaki nem akarja őket úgy szeretni, mint önmagát, legalább ne okozzon nekik rosszat, hanem tegyen jót”

(Assisi Szent Ferenc)

1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik az iskola pedagógiai tevékenységéhez, átfogja az iskolai élet egészét és minden pedagógus alapvető feladata.

Ebben a munkában jelentős szerepe van a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztályfőnököknek.

„ A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.”

Gyermekvédelmi munkánkban a problémák korai felismerését tartjuk a legfontosabbnak. Ezért iskolánk gyermekvédelmi felelőse minden tanév elején felméri a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett tanulókat. A veszélyeztetettség mielőbbi felismerése érdekében a nevelők figyelik a gyermek személyiségében, iskolai munkájában, magatartásában, környezetében, életmódjában a veszélyeztetettségre utaló vonásokat. Minden pedagógusnak észre kell vennie, ha a tanuló tanulmányi eredményei látszólag indokolatlanul romlanak. Fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, oka akár a családi élet megromlása, akár a szülők gazdasági helyzetének romlása vagy bármely más ok. Folyamatos ellenőrzést, nyomon követést igényel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermek otthoni életformája, ellátása, pihenése, rendszeres iskolába járása, tanulmányai befejezése, pályaválasztása az eredményes továbbtanulás érdekében.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. A nevelők feladata a családokkal való kapcsolattartás szülői értekezletek, fogadóórák és egyéni elbeszélgetések formájában.

Amennyiben az iskolai eszközök már nem elégségesek a veszélyeztettség megelőzésére, esetleges megszüntetésére a gyermekvédelmi felelős vagy az intézmény vezetője értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot vagy a Járási Gyámhivatalt.

Munkánk eredményessége szempontjából szoros és jó kapcsolatot tartunk fenn más intézmények szakembereivel:

- Iskolaorvos
- Védőnő
- Családsegítő Szolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Járási Gyámhivatal
- Kormányhivatal
- Rendőrség

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Komplex táborozások, kirándulások, országjárások, bemutatók
- Táborozási hozzájárulás
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Az iskola a következő szociális szolgáltatásokat biztosítja

- Ebédelési lehetőséget (menzát) biztosít.
- Iskolaotthonos, és tanulószobai ellátást biztosít.
- Egészségügyi szűrővizsgálatot biztosít

1.6.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.

E tevékenység első és egyben legfontosabb fázisa, hogy a pedagógusok minél előbb felismerjék a tehetség ígérető gyerekeket. Ehhez ismerni kell azokat a tulajdonságokat, amelyek a tehetségre utalnak, (testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, értelmi, emocionális).

A választott tanterv, a tárgyi és személyi feltételek befolyásolják a jó adottságok kibontakoztatását. A tehetség sokféle, ezért a tehetséggondozás az egész nevelőtestületünk feladata.

Fontos tehát, hogy a pedagógusok ezen a területen is megfelelő pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezzenek. Heterogén összetételű osztályainkban az egyénre méretezett tudásanyag elsajátítása biztosítja, a kiemelkedő képességűek optimális foglalkoztatását és fejlesztését.

A tehetséggondozás környezeti feltételeit is biztosítani igyekszünk. A szülőkkel történő egyeztetés során a helyi, körzeti, területi, megyei és országos meghirdetett versenyeken is részt veszünk, arra felkészítve tanulóinkat.

A verseny részvételi díját támogatási pénzekből oldjuk meg.

A tehetséggondozás szinterei a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon:

- szakkör, könyvtári kutató munka
- kiscsoportos foglalkoztatás
- pályázatokon való részvétel
- versenyeztetés, versenyekre történő felkészítés
- házi versenyek (szaktárgyi)
- megyei versenyek (szaktárgyi)
- országos feladatmegoldó versenyek
- sportversenyek túrák

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában Diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat a diákok érdekképviseleti szerve, mely választott tagokkal, saját SZMSZ alapján működik és jogosult az iskola tanulóinak képviseletében eljárni.

A tanulók a diákönkormányzat megválasztott képviselőin keresztül vesznek részt az intézmény döntési folyamataiban.

Feladata: egyeztetési, döntési, véleményeztetési javaslattevő jogok érvényesítése, szervezett vélemény nyilvánítás.

- diákközgyűlés szervezése
- osztályok belső önkormányzatának fejlesztése.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az együttműködés az iskolában nem más, mint a szülők, a tanulók és pedagógusok közös részvétele a gyermek személyiségének fejlesztésében. Az együttműködéshez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Tanulás – tanítás folyamatában együttműködő partnerek a tanulók és a pedagógusok.

- Az együttműködés formái a nevelőkkel:
 - kötött, a tanulók és a pedagógus órarendjében meghatározott időben
 - kötetlen, egyéni, vagy csoportos elbeszélgetéseken, a szünetekben, vagy szabadidőben szervezett találkozások
 - Diákgyűlések
 - Kérdőívek - vizsgálatok
 - Osztályfőnökökkel
 - tanítási órákon
 - osztályfőnöki órákon
 - szabadidős tevékenységekben közösen szervezett programokon (kirándulás, halloween-party, mikulásnap, farsang stb.), minden olyan rendezvény, amit az osztályfőnök az osztállyal, vagy egy-egy gyermekcsoporttal szervez. Ezek lehetnek az iskolai hagyományokhoz illeszkedők, vagy újabbak, a nevelők és gyermekek ötletéből adódnak.

1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők lássanak bele az iskolai munkába, közösségi életbe, lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének oktatásának alakulását. Vegyenek részt közös gondjaink, problémáink megoldásában. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkel való konzultációra, alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat.

A sikeres pedagógiai munkában nagyon fontos a pedagógus és a szülő együttműködése.

Az együttműködés formái:

- intézményi szintű:
 - szülői munkaközösség és iskolavezetés kapcsolata,
 - a szülői munkaközösség véleményét nyilvánít (SZMSZ, Házirend,)
 - esetmegbeszélések.
- osztályszintű:
 - szülői értekezlet,
 - esetenkénti családlátogatás
- szaktanári szintű:
 - fogadó órák/minden nevelőnek az általa meghatározott időpontban, gépelt formában kifüggesztve az iskola bejáratában/

(Valamennyi szintet összefogó lehetőségek a kapcsolattartásra a nyílt órák látogatása.)

1.8.3. Az iskola partner kapcsolatai

Iskolánk a Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola azonosította partnereit.

A dokumentumot minden év szeptember 15-ig felülvizsgáljuk.

Intézményünk működése nem képzelhető el az érdekelt partnerekkel való párbeszéd és hatékony együttműködés nélkül.

Az intézményvezetés kiemelt feladatként kezeli a munkatársak attitűdjeinek pontos megismerését, elégedettségük fokozását, motiváltságuk folyamatos ébrentartását, növelését.

Az iskola belső- és külső partnerei, és a kapcsolódó intézmények együttműködését a SZMSZ tartalmazza.

- akik valamilyen szabályozó rendszeren keresztül társadalmi és szakmai igényeket fogalmazhatnak meg az intézménynek
- akik együttműködésükkel segíthetik az intézményt céljai elérésében (civil és szociális szervezetek, kulturális-, gazdasági szervezetek)

Bárki lehet, aki kapcsolatban van az intézménnyel, hozzájárul annak sikeres működéséhez.

Belső partnerek:

- fenntartó (Miskolci Tankerületi Központ)
- P O K.
- munkatársak (pedagógusok, tanítók, tanárok, iskolatitkár, technikai dolgozók)
- tanulók (alsós-, és felsős diákok)
- szülők. – szülői munkaközösség

Külső partnerek:

- Családsegítő, - Pedagógiai Szakszolgálat
- Déryné Szabadidőközpont
- Óvodák
- Művészeti oktatók
- Táncpedagógus
- Védőnő
- Iskolaorvosok, fogorvos
- Rendőrkapitányság (iskola rendőr)
- Szociális konyha vezető
- MESZ vezető, dolgozói
- Református – katolikus egyházak (hitoktatói)
- Sajóbabony Város Önkormányzata (polgármester, képviselők)
- Sajóbabony Vegyipari Park (ÉMK Környezetvédelmi Kft.)

Interjúterv készíthető a partnerek számára:

- Ismerik-e az intézmény nevelési programját? Melyek a nevelési program jó oldalai és mit tartanak fejlesztendő területnek?

- Milyenek látják az iskolával való kapcsolatát? (iskolalátogatás, bemutatkozó szülői értekezlet, nyílt napok, internetes kapcsolat)
- Szükségesnek tartják-e a fokozottabb együttműködést az intézmények között?
- Elégedettek-e az iskolába be-, iskolából kikerülő gyermekek felkészültségével?
- Melyek a jó oldalai és mit tartanak fejlesztendő területnek?
- Milyen segítséget várnak az iskolától?
- Ön mit tenne azért, hogy szorosabbá váljon az intézmények közötti kapcsolat?

Együttműködés más intézményekkel:

- B-A-Z megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Tagintézményei (Miskolc, Felsőzsolca)
- Miskolci Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
- Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Bizottság Szolgáltató Központ
- A helyi rendőrőrs

A pedagógusok felkészítése a feladatok végzésére:

- Szakirodalom keresése, olvasása, feldolgozása munkaközösségi szinteken
- Tanulási zavarokat érintő előadásokon, foglalkozásokon való részvétel (pedagógus továbbképzés)

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

- az 51. § (6) bekezdés *b*) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés *b*) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

65. § (1) Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(2) Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

(3) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

66. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

(2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

(3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

(4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig – tarthat.

67. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

(2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

(3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

(4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

(5) Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

68. § (1) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

Szóbeli vizsgánál ezen a lapon szerepel a tanár által feltett kérdés, és a diák által adott válasz is.

(2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

(5) Ha a vizsgázó a (4) bekezdés d) pontja alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

75. §

(1) Ha a tanuló – a szülő kérelme alapján – a tankötelezettségének egyéni tanrend alapján kíván eleget tenni, akkor az erre irányuló kérelmét a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes oktatási hivatal felé a szülő elpostázza amely dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Az oktatási hivatal belül köteles megküldeni véleményét. Ezt a kérelmét a szülő minden tanévben meg kell, hogy újítsa.

(2) Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelmével egyéni tanrend alapján tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni tanrenddel rendelkező tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni tanrend kötelelességeiről és jogairól. Az egyéni tanrenddel rendelkező tanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. z egyéni tanrenddel rendelkező tanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

(3) Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni tanrend alapján folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges

pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

(4) Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt egyéni tanrend alapján folytatja tanulmányait./ A törvényi előírásoknak megfelelően ítélem meg./

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja:

Vizsgaszabályzatunk célja, hogy a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet ide vonatkozó paragrafusában bekezdéseiben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

1. követelményeit
2. részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és
3. az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja: azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra vonatkozik.
- hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:
- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3. A vizsgák és az értékelés rendje

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak. A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek, és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályzás szerint történik:

- 0 – 30 % - elégtelen
- 31 - 50 % - elégséges
- 51- 75 % - közepes
- 76 - 90 % - jó
- 91 -100 %- jeles

A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani úgy, hogy az írásbeli és a gyakorlati vizsgarész duplán számít.

A Szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárokat és vizsgabizottság tagjait az intézményegység vezetője bízza meg feladatuk ellátásával. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt. A vizsgáról jegyzőkönyv készül, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja,

valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumokba betekinhet.

1.9.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák vizsgarészei:

- írásbeli vizsga
- szóbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

Vizsgatárgyak, vizsgarészek

<i>Vizsgatárgy</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Írásbeli</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlati</i>
Magyar nyelv		X	X	
Magyar irodalom		X	X	
Matematika		X	X	
Történelem		X	X	
Idegen nyelv		X	X	
Informatika		X		X
Biológia		X	X	
Fizika		X	X	
Földrajz		X	X	
Kémia		X	X	
Ének-zene			X	X
Testnevelés				X
Rajz és vizuális kultúra			X	
Technika és életvitel		X		X

Természetismeret		X	X	
Környezetismeret		X	X	
Hon és Népismeret		X	X	
Hit és erkölcstan		X	X	

A vizsgáztatás során a tanulónak a kerettantervben illetve a helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszernek kell megfelelnie. A követelményrendszer részletezése tantárgyanként évfolyamokra lebontva került kidolgozásra. Itt nem térünk ki külön a követelményekre, mert a helyi tantervünk ezt tartalmazza.

Minimum követelményszint teljesítése felel meg az elégséges osztályzatnak.

1.10. Az iskolaválasztás, valamint a tanuló átvételének szabályai

20/2012. (VIII. 31. EMMI rendelet 24. §.) Beiskolázási körzetünk Sajóbábony város területe. Iskolánkba járó tanulók összetételére tehát jellemző, hogy 100 %-ban sajóbábonyi lakosok. Más településről bejáró tanuló jelenleg nincs. Minden iskolánkba jelentkező tanulót fel illetve át tudunk venni, mert rendelkezünk megfelelő férőhellyel, ezért rangsorolásra, felvételiztetésre jelenleg nincs szükség. A tanulói létszám növekedésekor az alábbi szabályt alkalmazzuk.

Iskolaválasztás és tanulóátvétel szabályai:

- lakóhely
- tartózkodási hely
- indokolt szülői kérelem
- halmozottan hátrányos helyzet
- sajátos nevelési igényű tanulók integrálása
- különleges helyzet
- szülője testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő
- testvére az adott intézmény tanulója
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
- az iskola a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől 1 km-en belül található

Problémát a sajobábonyi gyermekek iskolaválasztása jelent. A szülők más településekre járatják, utazzatják a gyermekeiket.

Cél: - a folyamat megállítása

- iskolafejlesztés
- pályázatok útján ingyenes szabadidős programok biztosítása
- új módszerek
- családi légkör

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

Tanulói jogviszony keletkezhet:

- tankötelessé válással
- beiskolázási körzet alapján
- áthelyező bizottság döntése
- szabad választás

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Az iskola a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a szülő és a gyermek lakcímkártyáját
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét, (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő és a tanuló lakcímkártyáját

- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt, kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

Az intézményen belüli átjárás nem releváns, az intézmények közötti átjárást az azonos követelmények lehetővé teszik.

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetésre került a NAT

A 2012-es kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

A kerettantervek közül minden tantárgynál az „A” változatot alkalmazzuk.

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-as helyi tanterv alapján								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4+1	3	3+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Allampolgári ismeretek								1
Etika/Hit-és	1	1	1	1	1	1	1	1

erkölcstan								
Első élő idegen nyelv: ANGOL				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2+1		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon-és népismeret					1			
Dráma és színház							1	
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánk döntött a tantárgyi órakeret 10%-nak felhasználásáról. Az iskola úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat: nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

A kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az 1. - 4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol nyelvet választhatják.

Felső tagozaton a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgy óraszámának egy-egy órával történő emelése, szintén a tananyag elmélyítését a készségfejlesztést és a felzárkóztatást szolgálja.

A természettudományos tantárgyak óraszámának emelése a környezettudatos nevelést szolgálja.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.

Az iskolai szintű tankönyvellátásról a következő jogszabályok rendelkeznek.

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény)
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény
- A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013.(II.28) EMMI rendelet
- A tankönyvek megrendeléséért az igazgató a felelős. Minden év március 31-ig megküldi a megrendelést a kiadónak vagy a könyvterjesztőnek.
- a tankönyvrendelés módosításának határideje: június 15.
- pótrendelés határideje: szeptember 5.

- A tankönyvrendelést úgy kell elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás – a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.
- Az igazgató a nevelőtestület véleményének kikérésével tankönyvfelelőst bíz meg. A tankönyvfelelős minden év március 20-ig összegyűjti a nevelők által elkészített rendeléseket és kitölti a megrendelő lapokat.

- A pedagógus a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választja ki a tankönyveket, a tanulmányi segédeszközöket.
- Ahol csak lehet törekedni kell arra, hogy tartós tankönyv kerüljön megrendelésre.
- Évközben új tankönyvet, taneszközt a nevelő nem változtathat, ha azt a szülőnek kell fizetni.
- A 2. félévi szülőértekezleten tájékoztatjuk a szülőket a következő év taneszköz-szükségleteiről.
- Felmérjük a szociálisan rászoruló tanulók előrelátható számát, a szülőket nyilatkoztatjuk a támogatás igénybevételéről.

A tankönyvek kiválasztásának szempontjai

A tankönyvellátást a 16/2013(II.28)emmi rendelet szabályozza.

2.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az alapfokú nevelés-oktatás bevezető szakasza az iskolába lépő kisgyerekekben megőrzi és továbbfejleszti a megismerés, a tudás iránti kíváncsiságot, érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermekben az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe a játékosság elvének szem előtt tartásával. Az iskola teret ad a gyermek, játék és mozgás iránti vágyának, ugyanakkor fogékonyá teszi a környezete megismerésére, a társas kapcsolatok, később a társadalom értékei iránt. A tanítási tartalmak feldolgozásakor elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Motivált tanulási tevékenység során fejleszti a gyermekben a felelősségtudatot, a munkafegyelmet, növeli a kitartását, s egyben gazdagítja érzelmvilágát.

Mintákat ad az ismeretszerzés lehetőségeire, a feladat- és problémamegoldó képesség fejlesztésével lerakja a tanulási szokások alapjait, megismerteti a tanulási stratégiák elemi szintjével.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, a terhelés igazodik a tanulók képességéhez, lehetővé teszi gyermekek felzárkóztatását, a hátrány akár a gyermek szociális, kulturáliskörnyezetéből, akár eltérő ütemű éréséből fakad.

A 4. évfolyam végére már meghatározóak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés áll. Ennek során a kisiskolás megismeri szűkebb és tágabb környezetének erkölcsi értékeit, olyan humánus magatartásmintákkal, szokásokkal szembesül, amelyek formálják jellemét, ezáltal elősegítik a személyiségének érését.

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az alapfokú nevelés - oktatás alapozó (5-6. évfolyam), és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakasza szervesen folytatja az előző két szakasz bevezető szakaszának (1-2. évfolyam) és kezdő szakaszának (3-4. évfolyam) nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését.

A hagyományos felső évfolyam két szakaszra bontása figyelembe veszi a 10-12 éves és a 13-14 éves tanulók gondolkodásának különbözőségét. Az előbbi korosztály gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, ezért az 5-6. évfolyamon az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik. A serdülőkor kezdetétől viszont előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.

Az alapozó és fejlesztő szakasz az együtt nevelt, különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú és kultúrájú gyerekeket egyéni képességüknek, érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően készíti fel a további tanulásra, sőt az élethosszig tartó tanulásra. Azokat a képességeket és készségeket fejleszti bennük, amelyek szükségesek a környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolatok kiépítésére és fenntartására.

A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, segítőkészségét, akaratát, empátiáját és szolidaritását.

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és

fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani; fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§. (11. bek.) meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

A 2012/2013-as tanévben bevezetésre került a mindennapos testnevelés felmenő rendszerben. A 2015/2016-os tanévben már az iskola minden évfolyamán mindennapos testnevelés folyik. Intézményünk 1 tornateremmel, 1 tornaszobával (tánc terem) és 2 nagyméretű udvarral rendelkezik, ahol ősszel és tavasszal az órák megtartására lehetőség van. Iskolánkban művészeti oktatás keretében táncoktatás működik, ezért a későbbiek során ezzel is szeretnénk kiváltani a mindennapos testnevelésre vonatkozó óraszámokat, ha a tornaterem kapacitása kevésnek bizonyul.

A mindennapos testnevelés, testedzés során oktatásunk főbb céljai:

- tehetségek felfedezése és gondozása
- gyengébb tanulók felzárkóztatása
- szellemi terhelés kompenzálása
- a mozgás, a sport váljék az örömszerzés forrásává, a tanulók életének szerves részévé, elősegítve az egészséges felnőtté válást.

Az órák beosztását a tanév elején készítjük el. A tananyag függvényében udvari órákat is tartunk.

Az elnyert TÁMOP-3.1.4-12/2-2012 pályázaton iskolánk nagyobb összeget nyerve tovább fejlesztheti sport eszközeit, illetve számos szabadidős programjába beépítheti az egészséges testi fejlesztés lehetőségét.

A kötelező úszásoktatás a lehetőségekhez mérten valósul meg.

2.6. A választható tantárgyak foglalkozások és a pedagógus választás szabályai

Iskolánkban több éves hagyomány, hogy választható tantárgyként az idegen nyelvek közül az angol nyelv tanulását választják tanulóink.

A tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök kiválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók érdeklődési körét, és hogy melyik terület releváns számukra. Különösen kedvelt a közlekedési szakkör, a magyar középiskolára felkészítő szakkör, történelem szakkör. További terveink között szerepel a történelem szakkör múzeumban, régészeti terepen való megtartása.

Iskolánkban tanító pedagógusok szakmaisága ismert a városban. Így a beiskolázásnál a tanító néni kiválasztására a szülők részéről nincs igény. A felmenő rendszer érvényesül. Tanárok esetében szakonként egy pedagógust alkalmazunk.

2.7 Tanulási módszereink

Iskolánk tanítói és tanárai a tehetséggondozás és felzárkóztatás érdekében több kompetencia alapú oktatási módszereket alkalmaznak. Figyelembe veszik az osztály tanulói összetételét, ennek megfelelően választják ki óravezetésükhöz szükséges módszereket. Alkalmazzák a differenciálást, a kooperatív tanulási módszereket. Kiscsoportos, egyéni, páros munka alkalmazása jellemző az órákon.

Az egyéni feladat mindig differenciált, képességhez mért, névre szóló. Sokat alkalmaznak a beszélgetés és a beszélgetés elvét. Természetesen időnként szükség van a frontális és a hagyományos módszereken alapuló foglalkozások tartására.

A 2014/2015-ös tanév végén iskolánk pedagógusai elsajátították a KIP módszert, melyet Hejőkeresztúrbán több éve sikerrel alkalmaznak. Ettől a módszertől azt várjuk, hogy változtat tanulóink fegyelmén és a tanuláshoz való hozzáállásukon. Sikerélményhez jutnak, megismerik a közös munka örömét és az egyéni feladatok fontosságát.

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Hogyan valósítható meg a gyakorlatban az esélyegyenlőség?

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés szervezése: Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók - egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, - fejlődésének elősegítése, - a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – az iskola biztosítja

a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,

c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján a kompetenciafejlesztés, az önálló tanulást

segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása, a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés szervezése: Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók - egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, - fejlődésének elősegítése, - a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – az iskola biztosítja

a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

- Segítünk a tanulóknak az önértékelés és az önbizalom fejlesztésében.

-Tervezünk olyan tevékenységeket, amelyek segítségével a diákok jobban megértheti saját képességeiket és erősségeiket.

- Segítünk a diákoknak abban, hogyan kezeljék a konfliktusokat és hogyan fejlesszék az empátiás készségüket, hogy jobban megértsék mások érzéseit és szükségleteit.

b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését,

- meghatározzuk a tanulók tanulási nehézségeit - meghatározzuk a tanulók tanulási nehézségeit, figyelembe véve a szakértői véleményeket pszichológusi és pedagógusi véleményeket.

- egyéni tanulási tervet készítünk a diák számára, amelyik figyelembe veszi az egyedi erősségeket és nehézségeket.

- a pedagógusok kis csoportokban, tanórán kívül tartanak képesség-kibontakoztató foglalkozásokat a tanulónak. Erről fejlesztési naplót vezetnek. A tanulók előrehaladását három havonta értékelik.

- Családlátogatásokon, összevont tematikus szülői értekezleteken és esetmegbeszéléseken a szülőket is támogatjuk a gyermekek nevelésével, segítségével kapcsolatban.

c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet. Ennek érdekében a pedagógusok kreatív és figyelemre méltó módszereket alkalmaznak.

- Szerveznek osztályon belüli és iskolai szintű közösségfejlesztő eseményeket, mint például osztálykirándulások, projektmunkák, közös játékok. Ez segít a tanulók közötti kapcsolatok megerősítésében.

- Fontos, hogy a pedagógusok rugalmasak és érzékenyek legyenek a tanulók egyedi igényeire, és együttműködjenek más intézményi szereplőkkel a hatékony támogatás érdekében.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján a kompetenciafejlesztés, az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tevékenységek ellátása, a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A széleskörűen egyeztetett és kialakított oktatáspolitikai koncepció alapján pedagógiai munkánk főbb alapelvei a következők:

- az oktatás és nevelés egyensúlya
- az esélyegyenlőség biztosítása
- tehetség gondozás és felzárkóztatás gondozása
- a nyitottság elve
 - választható módon intézményünkben az állatasszisztált terápia alkalmazása tanórákon és fejlesztő foglalkozásokon

Iskolai tevékenységünk során és az iskola kapcsolatrendszerében milyen konkrét feladatokat oldunk meg céljaink elérésének sikeréért

Az óvodával már a beiratkozási időszak kezdete előtt felvesszük a kapcsolatot, mivel tanulói bázisunkat az óvoda biztosítja. Szakmai együttműködésünk e témával kapcsolatos feladatai:

- a tankötelesek létszám egyeztetése,
- szakmai konzultáció a gyermekek szociális helyzetéről,
- az iskola-előkészítő szakasz – nagycsoportos óvodások – figyelemmel kísérése,
- egyeztetés a Szakszolgálattal

2.8.1 A hátrányos és veszélyeztetett helyzet

A **Gyvt.** a veszélyeztetettség fogalmát az alábbiak szerint határozza meg:

„Olyan gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. „

Ez az általánosságban meghatározott definíció magában hordja azt a dilemmát, hogy a veszélyeztetettséget objektív, központilag meghatározott mutatók alapján, vagy szubjektív, a szakember tudására, ismereteire támaszkodó megítélés alapján kell, illetve lehet megállapítani.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)

b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)

c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Ezen gyermekek számáról minden tanév elején kapunk információt.

Az iskolában dolgozó gyermekvédelmi felelős, és a pedagógusok probléma esetén jeleznek a Családsegítő Központnak, akivel együttműködve megtörténnek a megfelelő intézkedések.

Okok lehetnek :

- a családban ismétlődő tartós fizikai, lelki bántalmazás, erőszak
- a gyermek elhanyagolt és fejlődését a család károsan befolyásolja
- a gyermek testi vagy pszichés fejlődését ártalmas környezeti hatások, rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák, károsítják.

2.8.2. Az iskolai tevékenységrendszer – módszerek, megoldások

Hátrányos helyzetű tanulóink iskolai kudarcainak sokféle kiváltó oka van, és ha ismerjük ezeket, akkor a megelőző munka terén eredményesek tudunk lenni. Éppen ezért kiemelt pedagógiai feladat a tanulók életkörülményeinek, viselkedés- és tanulási kultúrájának figyelemmel kísérése, a negatív változásokra utaló jegyek felismerése és a gyors, hatékony pedagógiai reagálás. Hátrányos helyzetű tanulóink iskolai kudarcainak sokféle kiváltó oka van. Ha ismerjük ezeket, akkor a megelőző munka terén eredményesek tudunk lenni.

Éppen ezért kiemelt pedagógiai feladat a tanulók életkörülményeinek, viselkedés- és tanulási kultúrájának figyelemmel kísérése, a negatív változásokra utaló jegyek felismerése és a gyors, hatékony pedagógiai reagálás. Természetesen az iskola lehetőségei behatároltak a megelőzés terén is, nem különben a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben élő tanulók otthoni körülményeinek megváltoztatásában. A jelzőrendszer pontos, folyamatos és hatékony működtetése lehetőség a problémák

felismerésében és kezelésében. Gyermekeink, tanulóink egy kis része szociális, műveltségi hátrányokkal érkezik az iskolába. Gyakorta csonka családban felnőve, munkanélküli felnőttekkel körülvéve. Sok esetben elítélendő életvitel, rendszertelen családi viszonyok közötti helyzetben kell a gyermeknek iskolai feladatait teljesíteni, elsajátítani a tantervi követelményeket. Mivel otthoni támogatásra nem számíthatnak, így az iskolában kiemelten kezeljük tanulásszervezésüket. Törekszünk a beiskolázás pontosságára, amelyet az óvodával összhangban végzünk. Az iskolaérettségi vizsgálatot a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik. Többéves tapasztalatunk alapján az a vélemény alakult ki intézményünkben, hogy az alapozó szakaszban, gyógypedagógus segítségével végzett munka lehetővé teszi a lassabb ütemű haladást, az egyes tanulóra lebontott képzést. A tanévvesztés kudarca nem jellemző.

Hátrányos helyzetű tanulóink felzárkóztatását kiemelt helyen kezeljük.

A felzárkóztatás területei:

- szocializációs, kommunikációs fejlesztés,
- tantárgyi fejlesztés (korrepetálás, egyéni korrekció),
- gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus foglalkozásai,
- egyéni tehetséggondozás.
- logopédus alkalmazása a beszédhibák javítása érdekében(évek óta hiányzik)

A legáltalánosabb a korrepetálások rendszere. Minden alsós osztályban heti rendszerességgel tantárgyi felzárkóztatást végeznek a nevelők, ahol főleg a hátrányos helyzetű tanulók vesznek részt.

A felső tagozaton évfolyamonként a korrepetálás, a délutáni tanulószobán működik.

Tehetséggondozó foglalkozásainkon nagy számban vesznek részt a hátrányos helyzetű tanulók. A szakkörök indításával az átlagosnál jobb képességű tanulók esélyegyenlőségét szeretnénk biztosítani iskolai előmenetelükben, pályaválasztásuk megalapozásában.

Sok tanulóink tanulmányi sikertelenségeit sportsikerekkel pótolja. Különösen kedvelt sportág a labdarúgás, amit a helyi sportegyesületben, valamint a „Bozsik” programban művelnek. Tanulóink sikeresen fejezik be általános iskolai tanulmányaikat, megfelelően teljesítik feladataikat. A pályaválasztásról szóló kimutatásaink szerint a hátrányos és

veszélyeztetett helyzetben lévő végzős tanulóinkat is felveszik a középiskolák, – gyengébb tanulmányi eredményeik miatt – a szakképző és szakiskolák.

Az iskolai tanulói kudarcok leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik meghatározó feltétele, hogy szakmailag felkészült nevelők már az iskoláskor kezdeti szakaszán felismerjék azokat a hátrányokat, akadályokat, amelyek tanulóink előmenetelét nehezítik. Ezért fontos feladat a tudatos továbbképzési rendszer kialakítása, elfogadtatása a nevelőtestülettel, a fenntartóval.

Ebbe az esélyegyenlőségi programba kapcsolódik bele a szociális segítő munkásunk, heti egy alkalommal.

Célunk: helyileg biztosítani szakembereket, olyan pedagógusok beiskolázása, akik a tanulási nehézségekkel kapcsolatos, a logopédiai kezelésre, diszlexia prevencióra szorult tanulókkal eredményesen tudnak dolgozni.

2.8.3. A szociálpolitikai támogatások helyi gyakorlata:

A hátrányos tanulói helyzetből adódó lemaradások, kudarcok kiváltó oka gyakorta a család szűkös anyagi helyzete. Sok tanulónk szorul szociálpolitikai támogatásra. Nagyon érzékeny területről van szó, ahol egyaránt érvényesíteni szükséges a humánus gondolkodást, a józan tárgyyszerűséget, a társadalmi igazságosságot.

A törvényi szabályoknak megfelelően /1-8 évfolyamon államilag biztosítottak az ingyenes tankönyvek. Viszont vaskos problémaként jelentkezik az elhasználódott, vagy vissza nem hozott könyvek értékének a megtérítése./

Alsó tagozatos tanulóink a Szatmárkert Hodász Szövetkezet szállításával heti 2 alkalommal gyümölcsöt, 1 alkalommal gyümölcslevet kapnak.

Iskolánk alapítványa „A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola Tanulóiért” alapítvány az alapszabályában rögzítettek szerinti támogatásban részesíti a tanulókat / tanulmányi versenyek nevezési díjait téríti, sport jutalmakat ad, táborozásokat, osztálykirándulásokat támogat, azaz segíti az esélyegyenlőséget/.

2018 szeptemberétől a 7. osztályosok részére indult a HATÁRTALANUL program, Tanulmányi Kirándulás Hetedikeseeknek.

2018-as tanévtől iskolánk részt vesz az EFOP-3.1.5-16 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása –elnevezésű programban. Sok megvalósítandó tervünk talán nem csak terv marad!

Minden tanév nyarán /mint ahogy az elmúlt tanévben is!/ szeretnénk gyermekeinket bámulatos élményekben részesíteni az Erzsébetábor keretében.

A Miskolci Egyetem szervezésében bekapcsolódtunk(felső tagozatos gyermekeinkkel) a Tanítsunk Magyarorszáért programba. Pedagógus mentortanár kollégánk segíti a program rugalmas, precíz megvalósítását.

Egy intézmény gyermek és tanulóközösségében a legkülönbözőbb képességű, családi háttérű gyermekek élik a tanév mindennapjait. Megváltozott, felgyorsult világunkban – sajnos – a szülők egy része nem tud, nem akar a változásokkal lépést tartani, szülői kötelezettségeit teljesíteni, jó esetben csak a „gondozási” szerepet látják el. A nevelési feladatokat az iskolára hárítják. Rendkívüli türelem, pedagógiai felkészültség, tolerancia, kreativitás, pozitív gondolkodás szükségeltetik a hátrányok csökkentésére, a tanulói kudarcok felszámolására. Az előzőekben felvázolt feladatok végrehajtása beépül intézményünk tevékenységrendszerébe, annak végrehajtása és az abban résztvevők munkájának segítése valamennyi pedagógus kötelessége.

2.8.4 A nevelés és oktatás eredményességére vonatkozó adatok vizsgálata

Célja: annak megállapítása, hogy az intézményben folyó pedagógiai munka mennyire biztosítja a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók eredményes nevelését- oktatását, mennyire sikeres szociális hátrányaik kompenzálásában, esélyegyenlőségük előmozdításában.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók részvételi adatainak vizsgálata az intézmény nyújtotta programokban.

Célja: annak megállapítása, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók milyen mértékben veszik igénybe az intézmény, nyújtotta szolgáltatásokat; sikeres-e részvételük biztosítása, bevonásuk az intézmény által biztosított programokba; hozzásegíti-e az intézmény a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket, tanulókat a számukra kínált támogatások eléréséhez, igénybeviteléhez.

Az oktatás, nevelés feltételeinek vizsgálata az intézményben.

Célja: annak megállapítása, hogy az intézményben rendelkezésre állnak-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók eredményes nevelésének-oktatásának alapvető feltételei.

Az intézmény pedagógiai programjának, oktatási, nevelési gyakorlatának vizsgálata.

Célja: Annak megállapítása, hogy az intézmény milyen mértékben alkalmaz korszerű, pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulskompetenciákat, fejlesztő programokat.

Az intézmény szakmai kapcsolatrendszerének vizsgálata.

Célja: Annak megállapítása, hogy az intézmény mennyire nyitott és együttműködő, illetve, hogy mennyire sikeres a partnerség-építésben, különösen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása érdekében

Intézkedési terv menete:

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.

Az intézmény vezetőjének felelőssége, hogy az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtegye a szükséges lépéseket, az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszokat kivizsgálja.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Számunkra az értékelés rendkívül sokrétű differenciált szerepet, funkciót tölt be:

- A folyamatos munka, folyamatos visszajelzésének eszköze
- motivációs eszköz
- az önismeret kontrollja
- az elvárt képességek szintmérésének eszköze
- az előrehaladás mérésének eszköze
- egyéni adottságok figyelembevétele
- regisztrálja a fejlesztési irányt

A tanulók számára kialakított értékelési rendszert szemben az alábbi követelményeket határoztuk meg a tanítás-tanulás folyamatában

- legyen egységes egyszerű áttekinthető

- legyen differenciált személyre szóló
- legyen kiszámítható azonos feltételeket teremtő
- biztosítsa a személyre szabott értékelés jogát is
- jelezze a sikert és a kudarcot megkülönböztetés nélkül
- visszajelzést adjon a tanuló, a szülők ill. családi környezet számára

2.9.1. Írásbeli, szóbeli feladatok értékelése

Minden emberi munkának, teljesítménynek szüksége van a visszajelzésre, a megerősítésre.

Tudnunk kell, hogy mit hogyan csináltunk, mit kell megtartanunk, mi az, amin változtatni kell, milyen a hogyan tovább ehhez szükség van értékelésre, ellenőrzésre.

„Az értékelés nem más, mint visszajelzés az eredmények felől, a célok felé.”

Az értékelés magába foglalja az ellenőrzést is. Értékelni kell a tanulót, a pedagógust és az intézményt.

A diákok munkájának értékelése a Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskolában a következők alapján történik:

- az első osztály év végéig **szöveges** értékelést készítünk a tanulók teljesítményéről, munkavégzéséről, tantárgyi képességének fejlődéséről. Tanév közben a tantárgyi témakörök végén témazáró dolgozatokat iratunk, melyeket %-osan értékelünk.
 - A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet.
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
- A második évfolyamtól nyolcadik évfolyamig a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti.
- A 2018/19-es tanévtől iskolánkban is bevezetésre került az elektronikus napló(Kréta)
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0-30 %	elégtelen (1)
31-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

2.9 2 Az iskola helyi értékelési rendszere és a mérés-értékelés elvei

A nevelő- oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

A nevelő - oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési rendszerének meghatározása a célok elérését, a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását, valamint az iskolával kapcsolatban álló partnerek iskolánkkal szembeni igényeinek, elvárásainak történő megfelelést szolgálja.

A pedagógusnak természetes igénye, hogy munkájáról visszajelzést kapjon. Ugyanezt várja a hozzánk járó tanuló és gyermeke értékelését a szülő is.

Az iskolában folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban / Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend / meghatározott előírásainak való megfelelést vizsgálja.

Az iskolai belső ellenőrzés rendjét az éves belső ellenőrzési terv határozza meg.

A nevelő - oktató munka ellenőrzését (méréseket) végezheti:

- pedagógusok esetében: az intézményvezető, intézményvezető helyettes munkaközösség vezetők, külső szakértők, ill. az igazgató által felkért pedagógusok,
- tanulók esetében: az iskola pedagógusai, valamint szaktanácsadók,
- szakértők.

Az értékelés célja:

A pedagógusok egyéni értékelése több célt szolgál.

- az egyéni és az iskola / nevelőtestület / céljainak egységét,
 - az egyén fejlődését,
 - az egyén önértékelésének képességét,
 - egy meghatározott tevékenység elemzését a feladat elvégzése után,
- gyors
 - normál
 - lassú

Az értékelés rendszere

Kiszámítható, a nevelőtestület tagjaival átgondolt, és elfogadott stratégián és eszközrendszeren alapul.

a/ az információszerzés módja,

b/ az információ feldolgozása,

c/ az adatok, információk hozzáférhetősége.

Értékelést végző csoportok

- ad hoc értékelő csoport - új program, módszer, belépő tárgy bevezetésének eredményességét vizsgáló csoport

- rendszeres tevékenységgel kapcsolatos értékelő munkát végzők csoportja,
- tanulói teljesítmények vizsgálata,
- versenyeredményeket értékelők csoportja.

Az iskola munkájának értékelése

Cél: az iskolai célok megvalósulásának szintje, az iskola objektív helyzetének megítélése.

Az értékelés alapelvei

- az iskolai élet minden szintjére kiterjed,
- mindenki számára egységes követelmények alapján, mint
- SZMSZ, Házi rend, szabályzatok, munkaköri leírás stb.
- törekedni arra, hogy komplex és objektív legyen.

Az iskolában folyó munkát évente az alábbi területeken vizsgáljuk, értékeljük:

1. Nevelő - oktató munka
2. Tanulmányi mutatók / átlag, továbbtanulás./
3. Hiányzások, dicséretes, elmarasztalások száma stb.
4. Hatékonysági mutatók
5. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek kiemelkedő eredményei
6. A tanulói és felnőtt közösségek tevékenysége
7. Közéleti mutatók, kapcsolatok
8. Kiemelt rendezvények- ünnepek, ünnepélyek, városi, megyei, országos rendezvények
9. A nevelőtestület tagjainak részvétele a szakmai közéletben - publikációk, referencia iskolából adódó feladatok, stb.
10. Gazdálkodás
11. Tanulói mérések eredménye

Négyévente programunkban meghatározott célok megvalósulásának és a kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése céljából, átfogó intézményértékelést tervezünk.

Szemponatok:

- Az iskola környezete
- Nevelési terv
- Helyi tanterv
- Tanulmányi, szocializációs mutatók alakulása
- Az intézmény vezetése
- Gazdálkodás
- Szervezetfejlesztés

Az értékelést végzik:

- intézményvezető
- intézményvezető helyettes
- munkaközösség-vezetők

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Iskolánkban a házi feladatok adásával kapcsolatban, a nevelőtestület gyakorlatában az alábbi szabályok érvényesülnek:

A tantárgyak egymást követő tanítási órái között az oktatási folyamatban szervesen beletartozó házi feladatok teremtenek kapcsolatot.

Az ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, valamint további gyakorlása a tanulók otthoni feladata.

Egyes esetekben nem az előző óra tartalmához csatlakozik, hanem a következő órán elvégzendő munkát – anyaggyűjtéssel, megfigyeléssel stb. – készítik elő.

A felső tagozaton sor kerül olyan feladatokra is, amelyek valamely terjedelmesebb anyagrésznek önálló, gyakran alkotó jellegű feldolgozását meghatározott határidővel kívánják meg, ilyenek a házi olvasmányok, házi dolgozatok.

A közoktatásról szóló törvény előírja az írásbeli és a szóbeli házi feladatok elveit és korlátait. Az iskolai oktatás-szervezés kérdéskörében a jogszabályok csak az iskolaotthonos nevelés és oktatás körében rendelkeznek a házi feladat kérdésköréről.

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás biztosítja az új ismeretek elsajátítását, valamint a következő napokra történő felkészülést. A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendelet 39/c.§-a teszi egyértelművé, hogy az iskolaotthonos nevelésben és oktatásban a tanulók a házi feladatot is az iskolában készítik el.

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, gyakorlással.
- Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra) valamint a tanítási szünetek idejére, nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot./ Szorgalmi feladatok kérés alapján adhatóak./
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot:
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül, egy – egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérés dolgozatot lehet írni.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásnak korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (egész napos iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál

2.11. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi. A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat

tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

- a tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapban.
- A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.
- A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1. feladat: **HELYBŐL TÁVOLUGRÁS** (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

kiinduló helyzet: a tanuló az elugró vonal (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti

feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsutos mélytartásba, előzetes lendületszerzés – majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük méterben.

2.feladat: **HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS**

FOLYAMATOSAN

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

maximális időtartam: négy perc

kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórátartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez

2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,

3. ütemre visszanyit tarkórátartásba,

4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre

értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma

3. feladat: **HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL
FOLYAMATOSAN**

(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóra tartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

4. feladat: **FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS - ÉS NYÚJTÁS
FOLYAMATOSAN**

(a vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc, fiúk: 4 perc

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában Nyújtott térd, merőleges kar)

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez.

A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

5. feladat: **Cooper teszt** 12 perces folyamatos futás

2.12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.12.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészségtudatos magatartásnak kialakításában. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket saját egészségük egyre nagyobb mértékű irányítására és javítására. Az egészséges harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő tevékeny, részvételével alakítható ki. Az iskolai környezet, mint élettér fontos szerepet játszik az egészséges testi lelki, szociális fejlődés biztosításban. Ebben a pedagógusok életvitelének személyes példamutatásnak is jelentő szerepe van. A nemzetközi és hazai elvárásoknak megfelelően megkívánjuk a tanulók szemlélet formálásának pozitív attitűdjének, cselekvési kultúrájának újra gondolását és a pedagógiai program részeként az egészségnevelési programok kidolgozását.

Kiemelten figyelmet kapnak az alábbi területek:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása.

Iskolánk egészségnevelési – általános – céljai a következők:

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak. Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Primer prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása: különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészségmegőrzést, másrészt a specifikus betegségek kialakulásának megelőzését segítik elő.
- A tanulók természetismeret és biológiaórákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat továbbfejlesztve tudatosítsa a 10-16 éves tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, hatékony kölcsönhatását.

- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegség megelőzési módokat, eljárásokat. tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket viselkedési normáikat, erkölcsiségüket.

Az egészségnevelés szinterei

tanóra, tanórán kívüli

tantárgyi, osztályfőnöki

szakkör

iskolai sportkör

akcióprogramok, projektek

Az egészségnevelési program végrehajtása

Az iskolánk egészségnevelési programjának végrehajtását éves munkatervünkben részletezzük.

Egyéb javaslatok:

- az úszásoktatás bevezetése testnevelési órák keretében,
- iskolapszichológus alkalmazása,
- több szelektív-hulladékgyűjtő elhelyezése az iskola területén,
- a tantermek szellőztetésének biztosítása szünetekben,
- az egészségnevelés érdekében a szülői értekezletek felhasználása

2.12.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok

- Jövőkép
- Célunk olyan környezeti nevelés és oktatás, amely kialakítja a diákokban a természet iránti tiszteletet, az igényt arra, hogy kulturált környezetben éljenek.
- Készíti a diákokat a környezetükben történő jelenségek megfigyelésére, magyarázatára, a problémák esetleges megoldására.
- Érzékennyé teszi a diákokat a szűkebb környezetükön túl történő dolgokra, történésekre is (Magyarország, a világ globális problémáira – népesedés, a

környezet és a természeti katasztrófák, stb.), és felkészíti őket a lokálisból kiindulva a bioszféra és a biodiverzitás megőrzésére.

Helyi célok, értékek

- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása fejlesztése.
- Helyi értékek és problémák feltérképezése, majd célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé „zöldítése”, energiatakarékosság, helyi védettség stb.),
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai).
- Hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken, azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken, pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása, a nevelés fontossága, ami nem helyettesíthető a képzéssel, az oktatás tárgyi feltételeinek javítása.
- A környezetnevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetnevelési életvitel elősegítése.

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és a környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

A környezeti és egészségnevelési programban kitűzött céljaink és tervezett feladataink megvalósításához a helyi és országos szintű közvetlen és közvetett partnereink köre nyújt segítséget.

A környezeti és egészségnevelés tartalmi kereteit a nemzeti alaptanterv határozza meg. A műveltségterületek alapján kialakított tantárgyi rendszerünk biztosítja, hogy a környezeti és egészségnevelés szakmai tartalma, konkrét feladatai és az alkalmazott módszerek eszközök – az életkori sajátosságoknak megfelelően – minden oktatott tantárgy és modul tartalmában megjelenjenek. (tantárgyi tantervek, tanmenetek, tantárgyi programok)

A környezeti nevelés szinterei tanórán és tanórán kívül:

- tanórák
- erdei iskola

Az erdei iskola természet közelségével a környezeti nevelés célkitűzéseinek leghatékonyabb megvalósítója. A tanulók valós helyzetekkel kerülnek szembe, különböző problémákra keresik a választ. Könnyebben megértik a környezetben, természetben lejátszódó folyamatok kapcsolatait, világosan látják az ok-okozat összefüggést.
- Az erdei iskola rendkívüli lehetőség, melyet iskolánk évek óta sikeresen alkalmaz a környezeti nevelés terén. 2-3 évente az anyagi lehetőségek függvényében.
- Természetjáró túrák, akadályversenyek, tanulmányi kirándulások, iskolai kirándulások (ajánlás, abban az esetben, ha pályázat, támogatás, ill. önkéntes szülői vállalás révén megvalósulhat a kirándulás).

Ajánlott tanulmányi kirándulások évfolyamonként:

 - **1. évfolyam:** Miskolc – Vadaspark
 - **2. évfolyam:** Lillafüred, Herman Ottó Emlékház, Bükk
 - **3. évfolyam:** Zempléni Tájvédelmi Körzet, Eger
 - **4. évfolyam:** Aggtelek, Aggteleki Nemzeti Park,
 - **5. évfolyam:** Eger és környéke Bükki Nemzeti Park,
 - **6. évfolyam:** Debrecen és környéke, Hortobágyi Nemzeti Park,
 - **7. évfolyam:** Budapest Természettudományi Múzeum, Állatkert, Planetárium
 - **8. évfolyam:** Szabadon választott – és egy természetvédelmi terület
- környezetvédelmi akciók
- Helyi önkormányzat bevonásával az egész iskolára kiterjedő hulladékgyűjtés /papír, őszi tavaszi nagytakarítás / kihat a tanulók tágabb környezetére

Zöld napok, jeles napok

- Szeptember 23. Takarítási Világnap
- Október 4. Állatok Világnapja
- Március 22. Víz Világnapja
- Április 22. Föld Napja
- Május 10. Madarak és Fák Napja

- A tanulóknak kiadott környezetvédelmi problémák kutatása, feldolgozása (pályázat, rajz, fotó, irodalmi alkotás, vetélkedő) formájában.
- Nyári táborok
 - Konkrét gyakorlati problémák, élőhelyek feltérképezése
- Példamutató iskolai környezet
 - Iskolánk zöld övezete, parkosítása, fák ültetése, sziklakert megvalósítása, gondozása
- Tanulmányi versenyek, Vetélkedők
 - Iskolánk tanulói minden évben részt vesznek versenyeken, ahol eredményesen szerepelnek:
- Ösztönzése a tehetséges tanulóknak – Tehetséggondozás
- Helyi versenyek
- Körzeti versenyek
- Megyei versenyek
- Országos – Herman Ottó Országos biológia verseny
- Teleki Pál Földrajz verseny
- Környezetvédelmi vetélkedő szervezője : Kiss Kft
- Rajzverseny, rajzpályázatok a zöld napok keretében
- Környezetünkért – helyi szervezet munkájának figyelemmel kísérése, bekapcsolódás tevékenységükbe.
- Könyvtár
 - Zöld oldal környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-nek külön polc, aktualitásnak megfelelően. Kutató munka, olvasgatás. Iskolai faliújságon – zöld hírek megjelentetése.

**„Az ember hivatása, hogy megismerje az igazságot szeresse a szépet,
kívánja a jót, és cselekedje a legjobbat.”**

/ Széchenyi István /

2.13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.

Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk:

- segítse az iskola, nevelési – oktatási céljainak elérését
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is
- az értékelés általában az tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon
- mindig legyen személyre szabott

2.13.1. A magatartás értékelésének elvei

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- példás (5) az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti:
 - tisztelettudó társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, segítőkészen viselkedik.
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője, vagy megrovása
- Jó (4) az a tanuló aki:
 - a házirendet betartja
 - a tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti

 - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- Változó (3) az a tanuló aki:
 - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be:
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik.
 - feladatait nem minden esetben teljesíti

- tanulmányi eredménye elmarad a képességeitől
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van
- Rossz (2) az a tanuló, aki
 - a házirend előírásait sorozatosan megsérti
 - a feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlan, durván viselkedik.
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést oktatást akadályozza,
 - 1 nap igazolatlan hiányzás esetén már csak rossz lehet az értékelés
 - kb. 30 óra igazolatlan hiányzás esetén rossz az értékelés, amitől a tantestület lefeljebb egy jeggyel adhat magasabbat indokoltnak látott esetben.
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki
 - megrovása, vagy ennél magasabb fokozatú büntetés. A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez, a felsorolt szempontok közül legalább háromnak egy együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.13.2. A szorgalom jegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az második év végén és harmadik-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az 3-8.évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- Példás (5) az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt:
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi:
 - a munkavégzése pontos, megbízható
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz:
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- Jó (4) az a tanuló: aki
 - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
 - a tanórákon többnyire aktív,
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti, taneszközei tiszták, rendezettek.
- Változó (3) az a tanuló, akinek:
 - tanulmányi eredménye elmarad a képességeitől
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

2.13.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret, osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni
A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A dicséreték:

Igazgató dicséret	Kimagasló tanulmányi kulturális és sporteredményért	A tanév folyamán amikor a tanuló érdemes lesz rá	Az osztályfőnök és a szaktanár javaslatára az igazgató
Nevelőtestületi dicséret	Példamutató magatartásért és /vagy kiváló tanulmányi eredményért	A tanév végén	Az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület
Jutalomkönyv, oklevél	Kimagasló tanulmányi kulturális és sporteredményért kimagasló közösségi munkáért	A tanév végén a tanévzáró ünnepségen	Szaktanárok, osztályfőnökök DÖK vezető
Jutalomnap-kirándulás A legjobb DÖK munkát végző tanulóknak	Az adott tanévben kimagasló tanulmányi és sport munkáért, DÖK munkáért	A tanév elején vagy végén jutalomnap 1 nap felhasználható kirándulásra a DÖK vezetésével és egyeztetéssel az iskolavezetés felé	DÖK, nevelőtestület

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- tanulószobai figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés

- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- fegyelmi tárgyalás
- tantestületi megrovás.
- más iskolába való áthelyezés

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

1. számú melléklet Pedagógiai Programhoz

[A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve](#)

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A következőkben az SNI gyermekeket érintő iskolai oktatás irányelveivel ismerkedhetnek meg a 2/2005. (III. 1.) OKM rendelet tükrében. Részletek az alábbiakban olvashatók.

1.1. Nemzeti alaptanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a közoktatási törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a kollégiumi nevelés országos alapprogramját,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a helyi önkormányzati intézményfenntartó minőségirányítási programját,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt tanulók sajátosságait

1.2. Az Irányelv célja

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a

tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé, - a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennekérvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

1.3. A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

1.3.1. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazásátt teszi szükségessé.

1.3.2. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

1.3.3. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékból típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékból kialakulásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, - képességei, kialakult készségei, - kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

d) A társadalmi integráció kívánalmi: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- a) az intézménypedagógiai programjában,
- b) az intézmény minőségirányítási programjában (tervezési és ellenőrzési szinten),
- c) a helyi tantervben műveltségi területek, tantárgyak programjában,
- d) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- e) az egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár/terapeuta kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

1.4. A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

1.5. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált -

oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására. - Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai szintereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki *a)* a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait; *b)* szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről; *d)* javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztésszolgáltató órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe

vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségével a megyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A 2/2005. (III. 1.)OM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a helyi tantervet.

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

DEÁK FERENC
ÁLTALÁNOS ISKOLA
SAJÓBÁBONY
2017.

Bevezető

Környezeti nevelés

- I/1 A környezeti nevelés fogalma
- I/2 A környezeti nevelés törvényi háttere

Az iskola és a környezeti nevelés

- II/1 Az iskola környezete
- II/2 Az iskola tárgyi feltételei
- II/3 A gyerek képességei
- II/4 A pedagógusok szakmaisága
- II/5 Partnerek igényei
- II/6 Az intézmény menedzselése

A környezeti nevelés célja, feladata

A környezeti nevelés szinterei tanórán és tanórán kívül

A környezeti nevelés lehetősége az általános iskolában

- V/1 Környezeti nevelés tartalma az általános iskola alsó tagozatán
- V/2 Környezeti nevelés tartalma az általános iskola felső tagozatán

Környezeti nevelés partnerei

Ellenőrzés, értékelés a környezeti nevelésben

Melléklet

Felhasznált irodalom

Bevezető

„ A világ népei számára tudatosítani kell, hogy a környezeti gondok megoldása és az újabbak megelőzése megfelelő tudást, felkészültséget, készséget, hozzáállást, indítékokat és együttműködési szándékokat igényel, biztosítása a környezeti nevelés feladata.”

/Belgrádi Charta, 1975./

A Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetelemzéséből az derül ki, hogy hazánkban még ma sem megfelelő szintű a környezettudatosság foka. A magyar lakosság a községünkben élő emberek ismeretei a környezetről a környezetvédelemről, annak megóvásáról sok kívánni valót hagy maga után.

Ezért is vált kiemelt feladattá az oktató-nevelő munkában a környezeti nevelés, és 2003 évben pedig az oktatási intézmények aktuális feladata lett a pedagógiai programjaink felülvizsgálata és az iskola környezeti nevelési programjának elkészítése, kidolgozása.

Környezeti nevelés

I/1 Környezeti nevelés fogalma

A környezeti nevelés „a világgal” való harmonikus együttélésre nevelés.

A Tbiliszi dokumentum így fogalmaz: „A környezeti nevelés legyen katalizátor, amolyan közös nevező a nevelési rendszer megújításában.”

Czippán Katalin szerint: „ A környezeti nevelés az a gondolkodási folyamat, amely képessé tesz a környezet aktív megismerésére, jelzések felfogására, értelmezésére és

összefüggő rendszerben való gondolkodásra, a problémák okainak megértésére és megoldások keresésére, egyéni döntések felelősségének megértésére és meghozatalára.”

I/2 A környezeti nevelés törvényi háttere

Magyarországon a környezetvédelmi törvény 54.1 cikkelye rögzíti, hogy: „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”.

A környezeti nevelés a törvény szerint állami és önkormányzati feladat, az iskolában és az iskolán kívül. A közoktatásról szóló törvény 2003. Évi módosítása 48.§.(3) bekezdése alapján: az iskolai nevelés programjának részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját.

A környezeti nevelést meghatározó törvények, dokumentumok

- Környezetvédelmi törvény (1995)
- Természetvédelmi törvény (1996)
- 1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól.
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. többször módosított törvény, 2003. évi LXI törvény /Kt. 44§.(1), Kt. 114.§(4)
- Nemzeti alaptanterv
- Település környezetvédelmi programja

II. Az iskola és a környezeti nevelés

II/1 Az iskola környezete

Sajóbáony Nagyközség a Bükk hegység keleti lábánál a Sajó folyó völgyében található. A tágas völgyben elhelyezkedő települést lankás dombok veszik körül. A változatos felszíni formák között lévő Általános Iskola jó lehetőséget teremt a tanulók környezeti neveléséhez.

Iskolánk kívül-belül modern épületegyüttes, melyet tágas udvar és füves játszóudvar vesz körül. Tantermeink tiszták, világosak, virágok díszítik az osztálytermeket és a folyosókat.

II/2 Az iskola tárgyi feltételei

„Az iskola tárgyi feltételei évről-évre javulnak. Az eredményes oktató-nevelő munkához rendelkezésre állnak a szükséges feltételek. A technika fejlődésének köszönhetően újabb és újabb ismeretek birtokába juthatunk. A könyvtárunk öröndetes gyarapodása, a CD-k, videokazetták, számítógépes oktató programok, interaktív táblák jó lehetőséget nyújtanak a tanulók munkájához. A gyerekeknek kiváló lehetőségük van arra, hogy ismereteiket, tapasztalataikat gyarapítsák.

II/3 A gyerekek képességfejlesztése

A különböző tantárgyak anyaga, az órán kívüli tevékenykedtetések lehetőségeit kihasználva igyekszünk felkelteni a tanulók természet iránti érdeklődését.

II/4 A pedagógusok szakmaisága

A rendkívül szép és változatos természeti környezet, tanulóink érdeklődése, az iskola és a családok jó kapcsolatai nagymértékben segítik a szakmailag felkészült pedagógusokat. A környezeti nevelés eredményes megvalósításában. Nevelőink között jól képzett, naprakész információval rendelkező, lelkes pedagógusok vannak.

II/5 A partnerek igénye

A város önkormányzata városunk szépségeire, értékeire és hagyományaira igényes. Ezt a szemléletmódot várja el a felnövekvő nemzedék valamennyi tagjától. Környezeti neveléssel kapcsolatos terveinket támogatja, aktív szerepet vállal rendezvényeink

sikeres lebonyolításában. A szülők szintén ismerik törekvéseinket, s feladatainkat, melyek megoldásában segítségünkre vannak.

V. Környezeti nevelés tartalma az általános iskolában

V/1. A környezeti nevelés tartalma az általános iskola bevezető és kezdő szakaszában (1-4.évfolyam):

A tanító által kialakított környezet, értékrend a környezeti nevelés szempontjából is döntő. A rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése segíti a kisiskolásokat az új környezetben való eligazodásban, felkelti a vágyukat a tisztaság és a rend iránt. A tiszta környezet, a mozgásigény kielégítése, a szétválogató hulladékgyűjtés, tisztasági verseny, természetes velejárói lehetnek a tanulók hétköznapijainak.

Állatok, növények gondozása az osztályteremben, a környezetvédelem jeles napjainak megünneplése, kirándulások szervezése, az élő természet és az épített környezet szépségeinek átélése segítheti a környezeti nevelést. Ahhoz, hogy tanítványainkban kialakítsuk a kívánt magatartásformát, erős érzelmi kötődést is létre kell hozni.

A versek, a történetek személyes hangon szólnak a gyermekhez.

Nagy íróink költőink természetszeretete átsugárzik a gyermekekre. Az érzelmi kapcsolat létrejöttét segíthetjük a rajz és vizuális kultúra tanítása során is.

A természetes anyagok használata új érzékelési területen, tapintáson, szagláson keresztül ad élményt. Technika órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a környezeti nevelés számára.

Környezetismeret

1. osztály

Témakörök, tartalmak	tevékenységek
Az időjárás elemeinek (napsugárzás, hőmérséklet, szél, felhőzet, csapadék) megfigyelése. A víz megjelenési formái a természetben	Az időjárás elemeinek és változásának megfigyelése, rajzos rögzítése. A megfigyelés során a víz megjelenési formáinak felismerése. Időjárási naptár készítése

	Szimbolikus jelek (nap, felhő, eső stb.) használata. A különböző csapadéktípusok vizsgálata.
Az évszakokhoz kapcsolódó ünnepek, helyi szokások	Részvétel a helyben hagyományos ünneplésben pl. Madarak és fák napja, a Föld napja. Állatok Világnapja .
A közvetlen környezetben előforduló gyakori növények, állatok megfigyelése. Elemi ismeretek a növénygondozásról.	Érzékszervi tapasztalatszerzés a tanító irányításával. A sokféleség bemutatása. Növények gondozása az osztályban, iskolakertben (öntözés, tápoldat készítés, ültetés magvetés) Az iskolaudvar növényzetének vizsgálata. Séta az iskola közelében lévő parkba. Madarak megfigyelése. Kedvenc házi vagy hobbiállatok bevitele az osztályba (aranyhórcsög, macska.) Könnyen tartható állatok az osztályban: halak. Növények gondozása az osztályban, iskolakertben. Aranyfa, barka, hajtatása februárban. Virágos növények magjainak elvetése, palántanevelés Anyák napjára.

2. osztály

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Érzékszerveink szerepe a környezet megismerésében. A környezetben előforduló anyagok érzékelhető tulajdonságai. Mérhető és nem mérhető tulajdonságok	A tulajdonságok (alak, szín, felület, alaktartás, összenyomhatóság, illat, íz, hang stb.) megtapasztalása. Kitaláló játékok: letakart tárgyak felismerése tapintás alapján: élelmiszerek felismerése ízlelés alapján: hangszerek hangjának felismerése, különböző zörejeknek az azonosítása a zajkeltő tárggyal.
Az anyagok csoportosítása. Az anyagok tulajdonságai és felhasználhatóságuk közötti kapcsolat.	Kapcsolat keresése tulajdonság és funkció között. Az anyagok azon tulajdonságainak észrevétele, amelyek miatt a környezetet szennyezhetik, veszélyeztethetik. Azonos funkciójú, de különböző anyagú tárgyak összehasonlítása: pl: fakanál, leveses kanál, műanyagkanál, vagy üvegpohár, műanyag pohár. Képgyűjtemények készítése: fából készül, fémből készül stb. egy pohár vízbe olaj öntése: az olaj a víz felületét borítja be. Az autók kipufogó gáza és a tiszta levegő összehasonlítása: levegőkonzervek készítése.
A termesztett növények megfigyelése. Növényi táplálékaink. Gyümölcsök,	Tapasztalatszerzés előzetes megfigyelési szempontsor alapján vizsgálódás kertben,

zöldségek szerepe az egészséges táplálkozásban. Egyéni élmények elmondása.	gyümölcsösben, veteményesben. Séta Zöldségfélék, gyümölcsök gyűjtése, vásárlása, tisztítása saláták készítése.
A vadon élő és a tenyésztett, kedvtelésből tartott állatok élete közötti különbség. Az állatok viselkedésének megfigyelése, összehasonlítása. Egyéni élmények.	Az élőlények változásának megfigyelése az időben (növekedés, fejlődés, pusztulás.) az idő és az életmód kapcsolatának észrevétele (téli álmom, költöző madarak). A megfigyelt jelenségek okainak keresése, annak észrevétele, hogy egy adott ok megléte befolyásolja a jelenség létrejöttét (életfeltételek). Aranyhőrcsög, tengerimalac, akváriumi halak, kutya, házityúk, stb. viselkedésének megfigyelése. Gondozás, az ember felelőssége az állatok életében. Képek sorba rendezése, a növények, állatok fejlődése időrendjében. Virágpalánták nevelése különböző helyzetekben: fény, víz megvonásának következményei.
Életműködésünk főbb jellemzői. A környezet szervezetünkre gyakorolt leggyakoribb ártalmas hatásai (pl. napsugárzás, hő, zaj, szennyezett levegő, víz, talaj, erős fény, a képernyő hatása, vérszívó élősködők.) Mindennapi, esetleges otthoni mozgás javaslata.	A 8-9 éves gyerek helyes napirendjének kialakítása. Képek szavak sorba rendezése, szituációs játékok bábozás. Az iskolai életrend tudatos alakítása: tanulás, levegőzés. Mozgás, pihenés, étkezés ideje. A gyerekek korábbi élményeinek meghallgatása, elkerülési lehetőségek.
A település és környéke felszínének jellemző formái, vizei.	Természeti értékeink szépségének felfedeztetése. Séta vagy kirándulás. A tapasztalatok rajzos rögzítése. Képgyűjtemények (fényképek) készítése.

3. osztály

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Ismerkedés a közvetlen tapasztalással nem megszerezhető ismeretek forrásaival (gyermekenciklopédiák, egyszerű képes határozók, térképek, álló és mozgóképek).	Tévéműsorok, reklámok és az azokban esetleg előforduló helyes és téves tájékoztatások megfigyelése, elemzése. Tévéműsorban a természetfilmek megjelölése. Mit nézzenek a gyerekek a televízióban? Könyvtári órák. Előzetes feladatok „búvárkodásra” enciklopédiákból, határozókból.
A növények életéhez nélkülözhetetlen környezeti feltételek vizsgálata. A környezet változásainak (pl: fény, talaj, időjárás,	Egyszerű kísérletek az életfeltételek bizonyítására. Palánták nevelése különböző feltételek között: fény, víz, talaj megvonása,

szennyező anyagok) hatása a növények életére	talaj szennyezése. Hasonló helyzetek megfigyelése a kertekben, parkokban.
Helyes viselkedésünk a természetben Az erdő fohásza...	Az ember szerepe a környezetében élő más élőlények életfeltételeinek alakításában tetteink következményeinek kutatása. Szituációs játékok. Irodalmi szemelvények. Séta kirándulás alkalmával a helyes viselkedés tudatos alkalmazása: madárles, hangok a természetben („hangtérkép” játék), szeméttérkép.
Életünk nélkülözhetetlen környezeti feltételeinek vizsgálata. A környezet változásainak hatása életünkre.	Megfigyelések, mérések. Saját tapasztalatok megbeszélése, összehasonlítása a társakéval. Naplókészítés, gyűjteménykészítés: jó és rossz a környezetünkben. Például rossz: a nagy autóforgalom okozta zaj és bűz. Jó: fákat ültettek az utcánkban.

4. osztály

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Az otthon tisztasága, szennyező forrásai. Környezetünk tisztasága, szennyezettsége. A lakóhely levegőjének, vizeinek tisztasága, szennyezettsége. Szennyező források a környezetben, a szennyezés hatása az élőlényekre, az emberre. A megelőzés, a védekezés lehetőségei Víz, föld, környezetvédelmi világnap	Folyamatos megfigyelések egyszerű vizsgálatok, kísérletek a levegő, a víz a talaj tisztaságáról. Környezetünkben vett vízminták egyszerű vizsgálata. Egyszerű eljárás a víz tisztaságára, szűrésére. A lakóhely levegőtisztaságának megfigyelése. Levegő-, víz-, talajvizsgálat érzékszervekkel és egyszerű vizsgáló eszközökkel (nagyító, szűrőpapír). A lakóhely feltérképezése, a tiszta és szennyezett területek észrevétele, rögzítése. Ugyanarra a területre többszöri visszatérés, a változások rögzítése, vízminta vétele, egyszerű vizsgálata (áttetsző-e, zavaros-e, szagtalan vagy bűzös?) Van-e benne élőlény? Talajminta különböző helyekről pl: erdő, veteményes, utca, játszótér: szín, morzsalékosság, vízfelvevő képesség, vannak-e talajlakó állatok?
Különválogató hulladékgyűjtés (lehetőség szerint) Használt elem gyűjtése iskolai keretek között.	
A környezet szennyeződése miatt kialakuló veszélyhelyzetek felismerése, az önvédelem lehetőségeinek megismerése.	Kapcsolat keresése az egyes anyagok tulajdonságai és a környezetszennyezés között. Jelenlegi viselkedésünk, szokásaink és

	azok jövőbeli környezeti hatásai közötti egyszerű összefüggések felismerése. Hogyan védekezhetünk a szennyeződés ellen? Szennyezés nélküli város tervezése: dramatikus játékok.
Az ember hatása az élőhelyekre. A természet védelmének fontossága, védett helyi természeti értékek.	Annak észrevétele, hogy jelen cselekedeteink befolyásolják a jövőt. Kapcsolat keresése az ember tevékenysége és a természet veszélyeztetettsége között. Képek, cikkek gyűjtése a természetvédelemről. A helyileg védett növény- és állatfajok nevének ismerete.
Helyes és helytelen szokásaink. Az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószeres) kialakulása, veszélye, felkészülés az elutasításukra. A reklámok hatása életmódunkra.	Dramatikus játékok helyes és helytelen szokásainkról. Reklámok elemzése az elérni kívánt hatás és a valóság között.

Magyar nyelv és irodalom

1-4 osztály

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Irodalom, szövegértés A mindennapi életből, a természeti környezetből vett témán alapuló rövid szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő művek.	1.o. kapcsolat keresése az olvasott szöveg és a tanuló saját élményei, tapasztalatai között. 2.o. a szereplők cselekedeteinek értékelése, következtetés tulajdonságaikra. Az események összefoglalása, a lényeges gondolat kiemelése. 3.o. A szereplők cselekedeteinek, érzelmeinek tulajdonságainak megfigyelése. Kérdések és válaszok fogalmazása. 4.o. Érzelmek, emberi kapcsolatok felismerése, értékelése a művekben. Több szempont figyelembevétele a szereplők viselkedésének megfigyelésében. Pl: Zelk Zoltán: Este jó Nemes Nagy Ágnes: Madarak Gárdonyi G: Micó Kányádi Sándor: A születés öröme Fekete István: Tüskevár

Testnevelés

1-2. osztály

Témakörök tartalmak	Tevékenységek
Szabadidős sporttevékenységek	Séták, szánkózás, hócsata, hóemberépítés. Ügyességet fejlesztő közlekedési eszközök. A mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn való tartózkodás fontossága. Az időjárás eleminek közvetlen megtapasztalása

3. évfolyam

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Szabadidős sporttevékenységek	Gyalogos, kerékpáros túrák, hócsata, korcsolyázás, szánkózás. A természeti környezet sajátosságai a túrák során. Helyes viselkedés a természetben. Természeti értékeink megismerése

4. évfolyam

Témakörök, tartalmak	Tevékenységek
Szabadidős tevékenységek	Számháború, járőrverseny (a lehetőségek figyelembevételével) Helyes viselkedés a természetben. A zaj is szennyezi a természetet! /Tájékozódás a terepen.

Ének-zene

1. évfolyam

Témakörök	Tartalmak
Ünnepkörök dalai (mikulás, Gergely járás, karácsony, téltemető, márc. 15. Anyák napja, Művészeti értékű komponált gyermekdalok (pl. gyermek és környezete: természeti és emberi környezet témákban).	Dalos játékok előadása. Éneklés szöveggel emlékezetből. Helyes testtartás, levegővétel alkalmazása.
Tárgyi, környezeti zajok, zörejek.	

2. évfolyam

Témakörök	Tartalmak
Újabb népi mondókák Népi gyermekjátékdalok, népszokások	Időjárásra, időjárás-változásra, évszakokra, természetre utaló mondókák

3. évfolyam

Témakörök	Tartalmak
Szerepjátszó gyermekjátékok. Magyar népdalok, népszokások dalanyagának bővítése. Európai gyermekdalok. Nemzetiségi és etnikai kisebbségek dalai. Ünnepkörök dalai (regölés, tavaszi népszokások).	

4. évfolyam

Témakörök	Tartalmak
Jeles napok, ünnepkörök dalai	

2. A környezeti nevelés tartalma az általános iskola felső tagozatán

		Tananyagrészek, tartalmak
Magyar nyelv és irodalom	Célok: megérteni, írni, gondolkodni tanít ezzel valamennyi tantárgy tanulását segíti.	Általános személyiségfejlesztés
5. évfolyam	Tájéltírás készítése valóságos vagy elképzelt tárgyról, lakóköznyezetünkről Petófi S: Az Alföld Tájékozódás a dokumentumtípusok között: szépirodalom és ismeretközltő könyvek, segédkönyvek (szótárak, lexikonok)	Köznyezet leírása, közlése és a köznyezeti leírás befogadása. A családdal, iskolával, lakóhellyel kapcsolatos érzések leírása. Verselemzés, mesék feldolgozása dráma-pedagógiai módszerekkel. Regényelemzés, filmvetítés.
6. évfolyam	Gyűjtőmunka csoportosan vagy egyénileg. A talált adatok célszerű gondos elrendezése, vázlatban, jegyzetben	Köznyezet ábrázolása, leírása. Példakép megfogalmazása, ballada feldolgozások drámapedagógiai módszerekkel.
7. évfolyam	A mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtár nyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.	Modern informatika és adatbázis kezelés a köznyezeti nevelésben. Saját vélemény megfogalmazása. Versek összehasonlító elemzése
8. évfolyam	Tapasztalatszerzés a mindennapi élet hivatalos iratainak megfogalmazásában (Pl. önéletrajz.)	Állampolgári nevelés a köznyezeti nevelésben. Véleményalkotás, verselemzések.
Idegen nyelv	Témakör: természeti köznyezetünk : a természet megóvása, Földünk nevezetes tájai, veszélyeztetett növények és állatok.	Globális nevelés, biodiverzitási probléma, fenntarthatóság, képleírás, párbeszéd, fogalmazás, beszélgetés, vita, monológikus beszéd: természetes anyagok felhasználása tantermek dekorálásakor. Újságcikkek, fordítások, képek gyűjtése, tabló készítése. Célzott megfigyelések az élőlényekről, beszélgetés. Video, kiselőadás, szituációs párbeszéd.
Matematika	Cél a tanulókat köznyezetük körülvevő konkrét köznyezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismertetése, adatok gyűjtése köznyezetünkből, matematika a természettudományokban	Statisztikák készítése, értelmezése táblázat-, grafikonkészítés Átlagszámítások. Mérések teremben, számítások köznyezetszépítéssel, védelemmel kapcsolatban: pl mennyibe kerülnek az iskola udvarának füvesítése? Hány tanuló tartózkodhat a teremben ha

		fejenként 3 köbméter levegőre van szükség stb. A matematika oktatásba beépíthető sok környezeti nevelést szolgáló példa, amely a valóságból indul ki, absztrakt gondolkodással, számításokkal folytatódik, végül az eredmények és a tapasztalatok összevetésével fejeződik be.
Informatika	Cél: tantárgyi multimédia oktatóprogramok kezelése, táblázatok kezelése, katalógusokban való eligazodás	Hatékony informatikai és kommunikációs technológia elősegítése
5. évfolyam	Böngésző programok által a hazai és nemzetközi környezetvédő szervezetek pályázatainak irodalmának, felhívásainak figyelemmel kísérése.	Ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakítása, megóvása. A káros hatások ellensúlyozásának ismertetése (alacsony sugárzású monitor, helyes testtartás stb.) Az informatikai oktatás során keletkező szennyező hulladékok szelektív gyűjtése (tonerek, patronok)
6. évfolyam	Elektronikus levelezés, ergonómiai elvek és megoldások megismertetése, munkaeszközök optimális működésének megismerése, kíméletes géphasználat, könyvtári búvárkodás e témákban.	Tudatosítjuk, hogy az e-mail nemcsak gyors, de papírt sem fogyaszt, így papírt, fát környezetet kímél. Szállítási feladatok sincsenek, így üzemanyag takarékos közlési mód is.
7. évfolyam	A hardverismeretnél ismételtén kitérünk az ergonómiai elvekre, a hitech alkatrészek környezet- és egészségkímélő hatására. A gyűjtőmunka anyagának feldolgozása szövegszerkesztéssel, kiegészítése saját rajzzal, beszkenelt, letöltött képpel.	Tudatosodjék a tanulóknál, hogy természetes emberi törekvés az egészség és környezet egyre színvonalasabb megkímélése, ennek érdekében újabb, káros hatásoktól egyre mentesebb termékek megjelenése az informatikai piacon is.
8. évfolyam	Prezentáció készítése aktuális környezetvédelmi témában (védett állatok stb.) problémák, lehetséges megoldások. Programnyelveknél a természet mintáinak, adatainak feldolgozása. Jégkristály szerkezetének reprodukálásához. Virág, fa szerkezetének	A gyűjtés, feldolgozás, programok készítése során olyan szintű ismeretekhez, élményekhez jutnak a gyerekek, melyek hatására várhatóan meg is óvják környezetüket, kiállnak a környezetkárosító cselekedetek, tervek ellen.

	érzékeltetése a programírással.	
Történelem és állampolgári ismeretek	Célok: annak megismerése, hogy a földrajzi környezet hogyan hat egy ország, térség fejlődésére. a múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás kialakítására.	Tevékenység: a múlt egyes elemeinek, tevékenységének megismerése és rekonstruálása mellett jövőtervezés, makettek, rajzok, fogalmazások, esetenként számítógépes animálás révén.
5. évfolyam	Vadászat, halászat, gyűjtögetés természeti népek napjainkban Földművelés, állattenyésztés, termelés, természetimádás Öntözéses földművelés Természet és gazdaság görög és a római világban Finnugor nomád pásztorkodás	Természettudományi / Néprajzi Múzeum/ Polihisztorok-Hermann Ottó házának meglátogatása Videofilmek közös megtekintése feladatlapok kitöltésével, ahol lehetséges terepen gyűjtögetés, halászat/kézzel, horoggal, Múzeum kiállítás Szituációs játék – varázslás. Video Egyiptomról Egyéni beszámoló, kiselőadás: Milyen környezeti katasztrófával járt Mezopotámiában a túlzott termelés? Egyéni beszámolók, kiselőadások könyvek, filmek alapján a környezeti adottságok és az ebből eredő tevékenységekről, mivel jártak a hajóépítésekhez szükséges nagy mennyiségű fakitermelések
6. évfolyam	Város és falu Az újkor: gyarmatok, manufaktúra, világkereskedelem	Falvak elhelyezkedése, épületek szántók, legelők, kert, eszközök: az évszaknak megfelelő munkák, az erdő adta megélhetési lehetőségek megfigyelése feladatlapok segítségével rögzítése, feldolgozása, az ipar megjelenése és természet-átalakítása: vaskohászat Ómassán és Diósgyőrben. Egyéni beszámolók, kiselőadások Európa gazdagodása és fejlődése milyen „árat” fizetett az indiánkultúrákkal és népekkel Térkép, készítése a világkereskedelmi útvonalakról montázssal! Mit visz a hajó – otthoni munka (szorgalmi)

7. évfolyam	<p>A polgári átalakulás: a mezőgazdaság és a gépek forradalma</p> <p>Az iparvárosok kialakulása, Magyarország a millenniumi ünnepségek a világkiállítás idején</p>	<p>Iparművészet / Mezőgazdasági Múzeum feladatlapok alapján való megtekintése egyéni beszámolók kiselőadások a természeti környezet átalakításáról /bányászat folyószabályozás / és szennyezéséről, az épített környezet és az emberi kapcsolatok elsivárosodásáról /munkás és bárlakások / és gazdálkodásról / gyártulajdonosok palotái, úthálózat, vasúthálózat, / ez utóbbi környezetszennyezéséről.</p>
8. évfolyam	<p>Az ökológiai problémák</p> <p>A fogyasztói társadalom problémái</p> <p>A népességrobbanás a világ szegényebb felén</p> <p>A globalizáció problémája</p> <p>Az Európai Unióba való belépésünk problémái</p>	<p>Egyéni beszámolók és kiselőadások az egyéb tanórákon, a tömegtájékoztató-ban megismert problémákról, külföldi és hazai jó és rossz megoldásokról, a bekövetkezett katasztrófákról, és arról, hogyan lehetett volna elkerülni őket /pl. 2000. évi hazai árvíz / régiók a kisebb közösségek, az osztály lehetőségei (papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, a szemetelés, a zaj-, idegártalmak csökkentésére ./ fogalmazások, rajzok, tablók készítése a jövő városairól, otthonairól – otthoni munka (szorgalmi).</p> <p>Egyéni beszámolók, kiselőadások: milyen találmányok révén lehetne a sivatagok visszahódításával élelmiszertermeléssel és ipartelepítéssel fejleszteni ezeket a területeket, Beszélgetés, hogyan őrizheti meg egy kis ország a kultúráját, szokásait identitását. Előzetes gyűjtőmunka alapján beszélgetés arról, mit tehet az ország, és mit tehet az egyén, akár a tanuló is, hogy a csatlakozás előnyeiből minél többet élvezhessen, a hátrányokat pedig a lehetőség szerint minimalizálja</p>

Fizika	Cél: annak felismertetése, hogy a fizikai ismereteket természeti környezetünk megóvásában is hasznosítani lehet.	
7. évfolyam	Közlekedőedények: környezetvédelmi vonatkozások: kutak, vizek szennyezettsége	Egyszerű mérések adatfeldolgozás grafikonok, diagramok értékelése, a víz fizikai tulajdonságainak vizsgálata, érzékszervi vizsgálatok Kísérlet: különböző szerkezetű talajok víz- átteresztő, vízmegkötő képessége
8. évfolyam	Az egyes elektromos fogyasztók háztartási gépek teljesítményének, fogyasztásának megállapítása. Az energiatakarékosság globális stratégiai jelentősége. Az energiatakarékosság hétköznapi, gyakorlati megvalósítása	Galván elem szétbontása tanári felügyelet mellett. Fogyasztásmérők leolvasása. Elektromos fogyasztás összehasonlítása neoncsövek és izzólámpák esetén, számítások. Háztartási energiafogyasztással kapcsolatos kiadások elemzése, energiatakarékossági lehetőségek otthon, iskolában
Biológia	Cél: a tanulók legyenek tisztában, a földi élővilág sokféleségével, e sokféleség értékével, segítsék elő e változatosság fennmaradását. A globális problémák és a rá adható biológiai válaszok bemutatása. Az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás és a környezet között lévő kapcsolatok bemutatása	A makro és mikrokörnyezet védelme nem más , mint az emberi élet védelme. Gondoljunk a jövő nemzedékére. Állatok Világnapj helyi vetélkedő és kiállítás.
7. évfolyam	A földi élővilág általános jellemzése. Az életközösségek pusztulásának okai, védelmük jelentősége a földi élet és az ember szempontjából. A forró övezeti: az őserdők pusztulása és védelme, az elsivatagosodás. A mérsékelt övezet a lomberdők, a fűves puszták, a tajga és védelmük. A hideg övezet: a tundra, sarkvidék és védelmük. Tengerek: életközösségek, szennyezés megelőzés és öntisztulás. Rendszerezés: különböző élőlénycsoportok jelentősége és védelme,	Video- anyagok megtekintése, szakirodalmak tanulmányozása, aktualitások figyelemmel kísérése, megbeszélése. Önálló információgyűjtés különböző életközösségekről, élőhelyekről. Kiselőadások, poszterek készítése látogatás vadasparkba. Az élőlények életmódja, élőhelye, szervezete közötti összefüggés megfigyelése. Mentőkutyá bemutató.

	táplálékláncok. A légkör megváltozása, természeti katasztrófák.	
8. évfolyam	A mozgásszegény életmód következményei A légzőszervekre ható környezeti ártalmak, a dohányzás káros hatásai: Az egészséges táplálkozás	
Kémia	Cél: fel kell hívni a figyelmet, hogy a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, és potenciális környezetvédő. Ki kell fejleszteni a tanulóknál az anyag- és energiatakarékosságnak mint a környezetvédelem egyik hatékony módszerének szemléletét. Ismerjék meg az elterjedt vegyszereket, ezek élettani hatásait. Tudatosítani kell a tanulóknál, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.	Tájékozódás a nemzetközi és a hazai környezetvédelem helyzetéről, intézményekről.
7. évfolyam	A megismert anyagok szerepe a mindennapi életben helyes használatuk, egészség- és környezetkárosító hatásaik.	A környezetünkben előforduló legismertebb kémiai változások felismerése, értelmezése. Az ivóvíz paraméterei. Kísérlet: desztillálás (kémiailag tiszta víz), oldatok kémhatása, mérések, pH. A vízkeménység okai, következménye Beszélgetés, kiselőadások a vegyszerek élővilágra gyakorolt hatásáról környezet-szennyezésekről. Légszennyezéssel kapcsolatos adatok.
8. évfolyam	A környezet terhelését csökkentő lehetőségek a mindennapi életben. Szervetlen anyagok a természetben és a mindennapokban. Talaj: Na, CaCO ₃ , K, Mg, Si, stb. Víz: keménység, vízkő, savasság. Építkezések anyagai: Korrózióvédelem: Környezeti kémia: energiagazdálkodás, tűzifa, természetes és mesterséges szén, kőolaj, földgáz, atomenergia, elektromos áram. Megújuló	Ismerjék a legfontosabb környezetvédelmi fogalmakat.

	<p>energiahordozók, energiatakarékosság. Levegőszennyezés: üvegházhatás, savas eső, szmog. Vízszennyezés, kémhatás, iontartalom, szerves szennyeződés, szennyvíz és tisztítása</p>	
Természetismeret	<p>Cél: az egészséges és környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása. A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák attitűdök, értékrend kialakítása. A környezettudatos döntések elősegítése. A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért. Becsülje meg környezete értékeit. Készüljön fel tudatosan a természet megóvására, a környezeti problémák megelőzésére. Ismerje a leggyakoribb környezetszennyezéseket.</p>	<p>„Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan!” Értékeink megőrzése.</p>
5. évfolyam	<p>Az időjárás és az éghajlat elemei. A víz körforgása. A vízkészletek védelmi. A talaj védelme. Felelős magatartás a természetben. A legismertebb háziállatok és természetű növények. Az állatvédelem legfontosabb szabályai.</p>	<p>Tapasztalatgyűjtés, megfigyelések egyszerű mérések, kísérletek. Meteorológiai megfigyelés, időjárási adatgyűjtés, mérési adatok csoportosítása, ábrák, grafikonok elemzése. Évszakok jellemzése. A víz fizikai tulajdonságai, kísérlet: halmazállapot változása Hogyan takarékoskodhatunk a vízzel? Számítások. Cikkek, aktuális hírek gyűjtése vízszennyeződésekről (interneten is) szobanövények gondozása, megfigyelése. Beszélgetés házi kedvencek megfelelő tartásáról.</p>
6. évfolyam	<p>A hazai élővilág. Az erdők és védelmük. A füves területek és védelmük. A lakóhely környékének védett, és nem védett természeti értékei.</p>	<p>Megfigyelések vizsgálódások természeti környezetben. Környezetkárosító tényezők elemzése. A lakóhely épített és természeti értékeinek felfedezése, tanulmányi séta feljegyzés a környezet állapotáról, javaslat védelemre</p>

Földünk és környezetünk	Cél: a jövő kihívásaira való felkészülés érdekében ismertetni a regionális és globális problémákat és a lehetséges megoldási módokat. Tudatosítani a társadalom működése és a környezet állapota közötti összefüggéseket. Megismertetni a társadalmi és természeti értékeket.	Környezetvédő szokások kialakítása. Bekapcsolódás a lakóhely környezetvédelmi problémáinak megoldásába.
7. évfolyam	Afrika: elsivatagosodás Amerika: az ültetvény, a farmvidék, a technológiai park és az agglomerációs zóna mint tipikus táj. Európa: az országok kapcsolata a földrajzi környezettel	Szemelvények gyűjtése a természeti környezet veszélyeztető folyamatokról. Környezeti problémákkal kapcsolatos videofilm megtekintése, megvitatása. Beszélgetés a megújuló energiaforrások hasznáról, a kőolajszállítás veszélyeiről TV, sajtóanyag, gyűjtőmunka. Példák gyűjtése a természeti adottságok és a gazdasági élet kapcsolatáról, csoportmunka. Kiselőadások egy-egy ország természeti gazdasági sajátosságairól, értékeiről, kapcsolatairól más országokkal. Térképek, ábrák, statisztikai adatok elemzése.
8. évfolyam	Magyarország földrajza. Természeti adottságainak és erőforrásainak, medencejelleg. A belvíz, az árvíz és a hóesés okozta veszélyek. Népesedési folyamatok.	Történelmi visszatekintés földrajzi szempontból. Kiselőadások, beszélgetés, összefüggések keresése. Fotók, képeslapok gyűjtése, tabló készítése. Korabeli vízrajzi térképek elemzése, éghajlati összefüggés keresése. Képek szemelvények bemutatása árvízről, belvízről, veszélyeiről, következményeiről. Grafikonok elemzése a folyóvizek szennyezettségének helyzetéről. Népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése. Népesedési problémák okainak feltárása. Számítási feladatok népsűrűséggel kapcsolatban Idegenvezetői kiselőadás hazánk nevezetességeiről. Lista gyűjtése hazai termékeinkről, kivitelünkről.

Technika és életvitel	Cél: annak megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre. Bemutatni a fenntartható fejlődés összefüggéseit, követelményeit, a problémák rendszerét és lényegét átlátó környezetgazdálkodást. A technikai nevelés alkalmas a környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatására.	
5. évfolyam	Az ember környezet átalakító tevékenysége. Lakóhelyünk veszélyeztetettsége. A városi és a vidéki közlekedés. A levegőszennyezés és elkerülésének módjai. A kerékpáros gyalogos és tömegközlekedés. Háztartástan: egészséges táplálkozás, a hulladékok kezelése.	Megfigyelés: Milyen növények állatok élnek környezetünkben? Milyen az épületek állapota? Egyszerű levegő tisztasági vizsgálatok: szálló porszennyeződés kimutatása közlekedési út mentén és attól távolabb, pl. fás területen. Hétvégi élelmiszer-bevásárlás anyagainak csoportosítása. Milyen alkotórészeket tartalmaznak? Megfigyelés: mit tartalmaz a háztartási szemét? Hogyan csoportosíthatjuk a hulladékokat?
6. évfolyam	Gazdálkodás a természeti erőforrásokkal. Környezetkímélő technológiák, hulladékok, a háztartási hulladékok szelektív gyűjtése.	Beszélgetés az ember és a természet kapcsolatáról, a természet anyagainak hasznosítási módjairól. Videofilm megtekintése környezetkímélő technológiákról, kiselőadások a szelektív hulladékgyűjtés jelentőségéről, a hulladék újrahasznosításáról.
7. évfolyam	A fosszilis energiahordozók. A savas esők. Az erőművek bemutatása. Alternatív energiaforrások: (nap, szél, biomassa, geotermikus energia. Az alternatív energiahasznosítás (pl. napkollektor) egyszerű bemutatása. A közlekedési eszközök környezetkímélő használata. Energiatakarékosság a lakásban.	Beszélgetés, képek, szemelvények bemutatása alternatív energiaforrásokról. A jövő környezetkímélő közlekedésének megtervezése, megfigyelés a víz felhasználásáról, vízszennyezésről, víztisztításról. Vízrel való takarékoskodás megtervezése otthon, iskolában. Hétvégi vagy napi bevásárlásaink során mi az amire nem volt szükségünk? Mit

VI. Környezeti nevelés partnerei

1. Kollégák, tanítók, tanárok

Iskolánk értékrendjében eddig is kiemelkedő helyet foglalt el a környezeti nevelés. A kollégák fontosnak tartják ezt a nevelési célt és igyekeznek beépíteni tantárgyaikba, hogy fejlődjön a tanulók környezettudatos magatartása.

2. Osztályfőnökök, az osztálytanítók

- A pedagógus személyisége, pozitív szemlélete, elhivatottsága ez ügy iránti meghatározó tanulóink környezethez való viszonyának alakulásában. Az osztályfőnöki órák egészség és környezetvédelmi tananyagok kihasználásával is bekapcsolódnak a munkába. kirándulások szervezése
- bekapcsolódnak az iskola egészségvédelmi, környezetvédelmi programjaiba, versenyeken vesznek részt.
- Rendszeres séta a friss levegőn
- Videofilmek megtekintése
- A könyvtár környezeti nevelést szolgáló programjai
- Videofilmek megtekintése
- A könyvtár környezeti nevelést szolgáló programjai

3. DÖK:

A diákönkormányzat munkájában minden évben nagy jelentősége van a hulladékgyűjtésnek. Az iskola minden osztálya részt vesz az akcióban, tanulóink érzik a fontosságát.

4. Iskolavezetés

Az iskola vezetősége partner bármilyen környezetvédelmi tevékenységet vállalunk, munkánkat maximálisan segítik, támogatják, ösztönzik.

Értékelés a környezetismeret tanítás-tanulás folyamatában

A tanulók tantárgyi tudása teljesítményükben realizálódik. A teljesítmény lehet szóbeli és írásbeli felelet, feladatmegoldás, különböző műveleteknek a végrehajtása, munkák elvégzése.

- beszélgetés az ellenőrzés beszélgetéssel történő formájában a kérdések az osztálynak szólnak.
- Frontális osztálymunka során: a feladatot az egész osztály kapja, amelyre minden tanuló válaszol. /pl. cselekvéssel, szókétyákkal ./
- Feladatlapos ellenőrzés: célja, hogy rövid idő alatt, minél több tényismeretről számoljanak be a tanulók
- Ellenőrzés egyéniesítése: egy tanuló ismereteiről győződhetünk meg.
- Csoportos: csoportban elvégzett tevékenységről ad számot.
- Folyamatos megfigyeléssel történő ellenőrzés: kiterjed az egész tanítási-tanulási folyamatra. / figyelem, érdeklődés, aktivitás, ismeretszerző tevékenység, ismeretek pontossága, szilárdsága, ismeretek alkalmazásának ellenőrzése. /
- Rajzos feladatlapokkal
- Témazáró tudáspróba: időszakosan.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen pedagógiai programot csak a nevelőtestület módosíthatja a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat véleményének kikérésével.

Az intézmény eredményes és hatékony működtetéséhez szükséges **további rendelkezéseket** – mint pl. a belső ellenőrzés szabályzatát, az irat- és pénzkezelés, bizonylatolás rendjét, az intézményi gazdálkodás szabályait – önálló szabályzatok tartalmazzák. E szabályzatok, mint intézményvezetői utasítások jelen Pedagógiai Program változtatása nélkül módosíthatók.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Szűcs Miklósné
intézményvezető

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakorolhattuk és elfogadtuk.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Ruszóné Polgári Erzsébet
SZM elnök

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakorolhattuk és elfogadtuk.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Gasparics Viktória
DÖK támogató nevelő

Nyilatkozat

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola alsós munkaközösségének képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a Pedagógiai Program módosítását elfogadtuk.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Lőrincz-Füzesi Tímea
alsós munkaközösség-vezető

Nyilatkozat

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola felsős munkaközösségének képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a Pedagógiai Program módosítását elfogadtuk.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Romhányiné Kovács Rita
felsős munkaközösség-vezető

Jóváhagyó nyilatkozat

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola intézményvezetője nyilatkozom, hogy a nevelőtestület által 2022. 06. 15-én elfogadott Pedagógiai Program módosítását jóváhagyom.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Szűcs Miklósné
intézményvezető

Nyilatkozat

A Sajóbábonyi Deák Ferenc Általános Iskola intézményvezetője nyilatkozom, hogy a nevelőtestület által 2023.08.30-án elfogadott Pedagógiai Program módosítása nem tartalmaz többletkötelezettségekkel járó programelemeket.

Sajóbábony, 2023.08.30.

Szűcs Miklósné
intézményvezető